

Έκθεση
για την Εταιρική Κοινωνική μας Ευθύνη

Απρίλιος 2003

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	σελ.
Πρόλογος Προέδρου	4
Η Ταυτότητά μας	6
Η Εταιρική μας Διακυβέρνηση	10
Πλήρης ενημέρωση της αγοράς	16
Κερδίζουμε την προτίμηση και την εμπιστοσύνη της πελατείας μας	18
Το προσωπικό είναι πολύτιμος πλούτος μας	22
Η εταιρική μας ευθύνη για την προστασία του Περιβάλλοντος	38
Η εταιρική μας ευθύνη για το κοινωνικό σύνολο	44

Πρόλογος Προέδρου

Πρώτιστη υποχρέωση και καθήκον μας είναι να δημιουργούμε αξία, παρέχοντας προϊόντα και υπηρεσίες που η οικονομία και η κοινωνία χρειάζονται, και να προσπαζούμε το εταιρικό μας συμφέρον. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζουμε κέρδη για τους μετόχους μας, θέσεις απασχόλησης και ευημερία για την κοινωνία. Αναγνωρίζουμε, επίσης, ότι η επιχειρηματική επιτυχία είναι αειφορική όταν συνδέεται με υπεύθυνη συμπεριφορά προς τους μετόχους, την πελατεία, το προσωπικό, το κοινωνικό σύνολο στο οποίο απευθυνόμαστε και το φυσικό περιβάλλον που μας περιβάλλει.

Υπεύθυνη συμπεριφορά προς τους μετόχους μας σημαίνει μεγιστοποίηση της αξίας της επιχείρησης και ταυτόχρονη διασφάλιση των μακροπρόθεσμων συμφερόντων της. Σημαίνει επίσης την παροχή όσο το δυνατόν περισσότερων πληροφοριών για τη λειτουργία της Τράπεζας, πέρα από τις οικονομικές εκθέσεις, που θα τους επιτρέψουν να προσδιορίσουν καλύτερα τους παράγοντες της επιτυχίας και του κινδύνου.

Υπεύθυνη συμπεριφορά προς τους εργαζόμενους σημαίνει πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων της εργασίας, ασφαλείς συνθήκες εργασίας, μέριμνα, εργασιακό περιβάλλον που παρέχει ίσες ευκαιρίες, συνεχή εκπαίδευση και επιμόρφωση.

Υπεύθυνη συμπεριφορά προς την πελατεία μας σημαίνει να την εξυπηρετούμε με διαφάνεια, επαγγελματισμό και επιχειρηματική ηθική.

Υπεύθυνη συμπεριφορά προς το κοινωνικό σύνολο σημαίνει ότι η επιδίωξη της μεγιστοποίησης της εταιρικής μας αξίας δεν γίνεται σε βάρος του κοινωνικού συνόλου, αλλά αντίθετα προσπαθούμε να συμβάλουμε και στη μεγιστοποίηση της κοινωνικής ευημερίας.

Υπεύθυνη συμπεριφορά προς το φυσικό περιβάλλον σημαίνει να φροντίζουμε ώστε η λειτουργία της Τράπεζας να μην υποθηκεύει την ευημερία των επόμενων γενεών.

Αναγνωρίζουμε ότι κοινωνικά υπεύθυνη είναι η επιχείρηση που πετυχαίνει αυτή την ισορροπία, ανταποκρινόμενη στα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά συμφέροντα των μετόχων, των πελατών, των εργαζομένων και του κοινωνικού συνόλου. Η κοινωνικά υπεύθυνη επιχείρηση έχει ικανοποιημένους μετόχους, αφοσιωμένο και έμπειρο προσωπικό, ευχαριστημένη και αφοσιωμένη πελατεία, έχει τον σεβασμό του κοινωνικού συνόλου και οπωσδήποτε είναι αυτή η ίδια που διοικεί τη φήμη της.

Είναι αυτή η επιχείρηση που διαθέτει τις βασικές παραμέτρους και προϋποθέσεις για να βελτιώνει την ανταγωνιστικότητα, την παραγωγικότητα και την αειφορική κερδοφορία της. Συνεπώς, η κερδοφορία και η κοινωνική ευθύνη της επιχείρησης είναι έννοιες που συγκλίνουν.

Η Εμπορική Τράπεζα έχει μακρά παράδοση σε κοινωνικά υπεύθυνες πρωτοβουλίες. Στις σημερινές συνθήκες, αναγνωρίζουμε ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη επιθυμούν περισσότερες πληροφορίες, πέρα από τις οικονομικές εκθέσεις, που θα τους επιτρέψουν να διαμορφώσουν καλύτερα τις επιλογές τους. Ανταποκρινόμενοι, θέτουμε αυτή την έκθεση στη διάθεση των μετόχων μας, της πελατείας μας, του προσωπικού μας και του κοινωνικού συνόλου, με την προτροπή όλοι και όλες να ενσωματώσουμε στη λειτουργία και στις επιλογές μας την έννοια της κοινωνικής ευθύνης.

Ιωάννης Αθ. Στουρνάρας

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος

Η ταυτότητά μας

Παράθυρο στο μακρινό παρελθόν

Το 1886, δηλαδή πριν από 107 χρόνια, ο Γρηγόριος Εμπεδοκλής ίδρυσε στην Αθήνα προσωπική εταιρία με τίτλο "Τραπεζικόν Γραφείον Γρ. Εμπεδοκλής". Δέκα χρόνια αργότερα, το 1896, η εταιρία μετατράπηκε σε ετερόρρυθμη με τίτλο "Τράπεζα Γρηγορίου Εμπεδοκλέους". Το 1907, η "Τράπεζα Γρηγορίου Εμπεδοκλέους" μετατράπηκε σε Ανώνυμη Εταιρία με τίτλο "Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος ΑΕ" με επικεφαλής τον Γρηγόρη Εμπεδοκλή, εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αξιών των Αθηνών και ετέθη σε λειτουργία από την 1/1/1908.

Έκτοτε, στην πορεία των σχεδόν 100 χρόνων της, η Εμπορική Τράπεζα λειτουργεί αδιάλειπτα, επεκτείνοντας τις δραστηριότητές της, αυξάνοντας τα μεγέθη της, προσαρμοζόμενη στις εκάστοτε συνθήκες και διαδραματίζοντας πρωτεύοντα ρόλο στην οικονομική ζωή της Ελλάδας και την ανάπτυξη της χώρας.

Ο Όμιλος της Εμπορικής Τράπεζας.

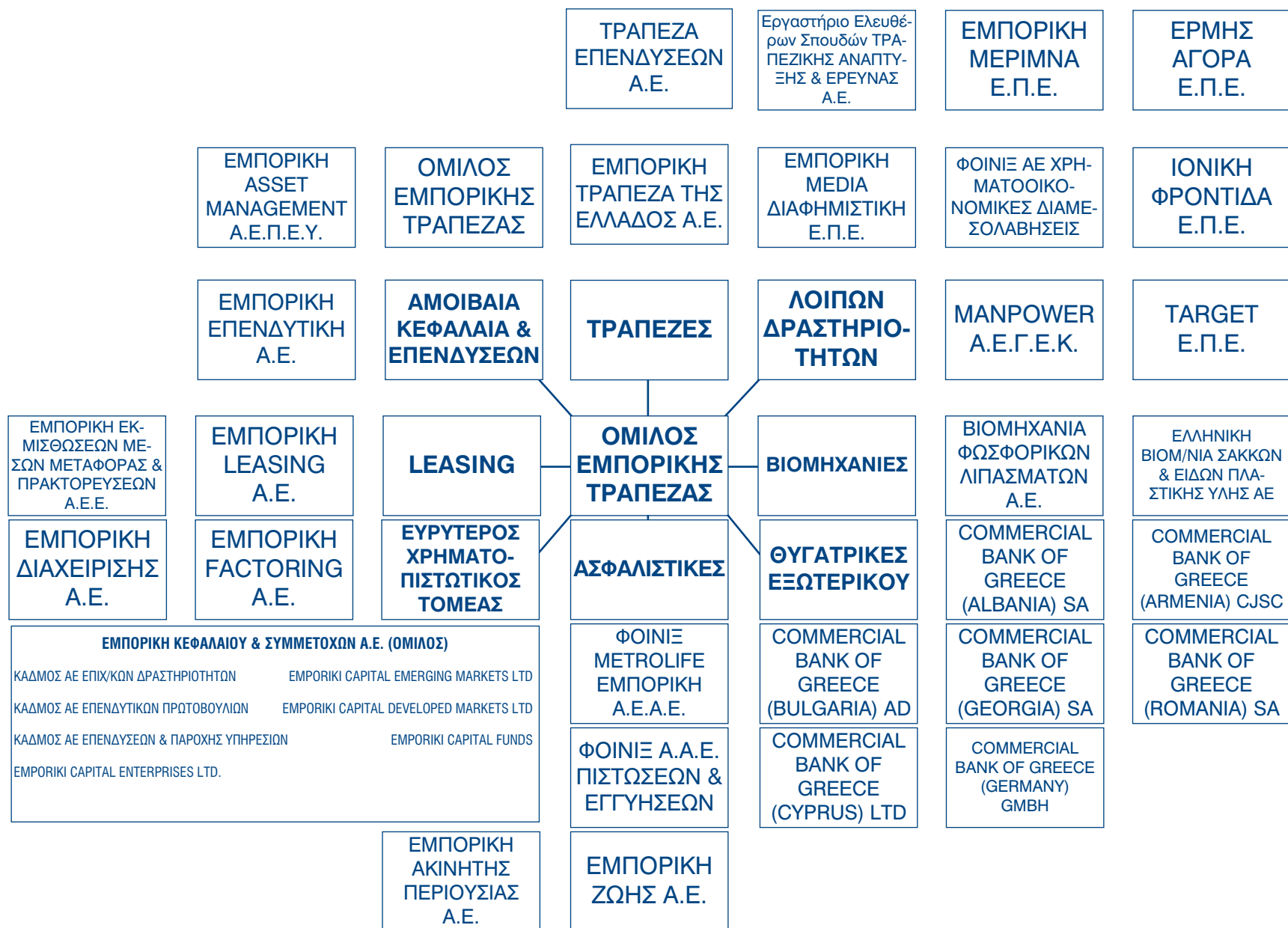
Σήμερα ο Όμιλος της Εμπορικής Τράπεζας αποτελείται από 38 επιχειρήσεις, κυρίως του χρηματοπιστωτικού τομέα, απασχολεί 7679 εργαζόμενους και διαθέτει ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια. Αναλυτική αναφορά για τη στρατηγική, τις δραστηριότητες και τα αποτελέσματα των εταιριών του Ομίλου, δημοσιεύονται στο ΕΤΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ της Τράπεζας, που υποβάλλεται βάσει των διατάξεων της απόφασης με αριθ. 5/204/14.11.2000 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Επίσης, αναλυτικά στοιχεία για τη στρατηγική, τις δραστηριότητες και τα αποτελέσματα της Τράπεζας δημοσιεύονται στην ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου για τον Ισολογισμό, που υποβάλλεται στη γενική Συνέλευση των μετόχων.

Οι αρχές μας

Οι εταιρικοί στόχοι μας υπηρετούνται με βασικές αρχές:

- Την πλήρη συμμόρφωση με το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των τραπεζών, με τους κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, με την τήρηση της εργατικής νομοθεσίας καθώς και με τις θεσμοθετημένες διαδικασίες λήψης αποφάσεων και τους εσωτερικούς κανόνες λειτουργίας.

- Τη διαφάνεια και ακεραιότητα.
- Τον επαγγελματισμό στην εξυπηρέτηση των πελατών μας.
- Το σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον.
- Την υπευθυνότητα προς το κοινωνικό σύνολο.
- Το σεβασμό στη διαφορετική κουλτούρα, την αξιοπρέπεια, τις ίσες ευκαιρίες και τα δικαιώματα των ατόμων.
- Το θεσμοθετημένο διάλογο με τη συνδικαλιστική εκπροσώπηση των εργαζομένων.

ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΑΙ ΟΜΙΛΟΥ 2001-2002 (σε εκατομμύρια ευρώ)

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2002	2001	2002	2001
Ενεργητικό				
Απαιτήσεις κατά πελατών (εξαιρουμένων των προβλέψεων)	10.168,6	8.736,5	9.791,9	8.441,0
Ομόλογα, ομολογίες & άλλα αξιόγραφα ¹	4.359,1	5.479,4	4.109,9	5.268,9
Σύνολο Ενεργητικού	16.891,4	18.143,1	16.448,3	17.721,2
Παθητικό				
Υποχρεώσεις προς πελάτες	13.296,3	13.593,4	13.152,0	13.429,3
Ίδια κεφάλαια	1.220,4	1.973,4	1.255,2	2.014,0
Αριθμός απασχολούμενων				
Σύνολο	7.679	7.604	6.898	6.912
Αποτελέσματα				
Καθαρά έσοδα από τόκους	560,8	509,5	467,6	429,2
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	145,7	140,3	130,8	125,3
Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	767,2	875,7	667,5	893,8
Δαπάνες προσωπικού	357,1	342,3	329,9	324,1
Σύνολο οργανικών εξόδων ²	592,0	558,1	477,1	461,6
Καθαρά κέρδη (προ φόρων)	89,6	243,2	118,2	374,0
Καθαρά κέρδη (μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας)	52,2	146,3	86,2	282,8
Αξιολόγηση της Εταιρικής Κοινωνικής ευθύνης				
EIRIS			FTSE4GOOD	FTSE4GOOD
SAM / Dow Jones Sustainability Indexes				
Δείκτες αποδοτικότητας & αποτελεσματικότητας				
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (%)	3,2	3,0	2,7	2,6
Απόδοση μέσου ενεργητικού (ROAA) (%) ³	0,5	1,4	0,7	2,2
Απόδοση μέσων ιδίων κεφαλαίων (ROAE) (%)	5,6	12,1	7,2	19,4
Δείκτης αποτελεσματικότητας (Λειτουργικά έξοδα ⁴ προς οργανικά έσοδα ⁵ , cost-to-income ratio) (%)	68,4	70,9	73,7	77,6
Μέρισμα Εμπορικής Τράπεζας σε ευρώ	-	-	0,40	1,40
Κεφαλαιακή επάρκεια (%)				
Tier 1 ⁶	10,3 ⁷	17,1	10,8	17,7
Πιστοληπτική διαβάθμιση	Μακροπρόθεσμη		Βραχυπρόθεσμη	
Standard & Poor's	BBB-		A-3	
Moody's	Baa1		P-2	
FITCH-IBCA	BBB+		F2	

¹ Αναφέρεται στο άθροισμα των «Ομολογιών και Άλλων Τίτλων Σταθερής Απόδοσης» και των «Κρατικών και Άλλων Αξιογράφων Δεκτών για Επαναχρηματοδότηση από την Κεντρική Τράπεζα».

² Τα οργανικά έσοδα ορίζονται ως το άθροισμα των Γενικών Εξόδων Διοίκησης, των Αποσβέσεων Παγίων στοιχείων και των Λοιπών Εξόδων Εκμετάλλευσης.

³ Οι αποδόσεις μέσου ενεργητικού και μέσων ιδίων κεφαλαίων έχουν υπολογιστεί με βάση τα προ φόρων κέρδη ως προς το μέσο ενεργητικό και ως προς τα μέσα ίδια κεφάλαια τα οποία προκύπτουν από τιμές τέλους έτους.

⁴ Τα λειτουργικά έξοδα ορίζονται ως τα Γενικά Έξοδα Διοίκησης (Δαπάνες Προσωπικού και Άλλα Έξοδα Διοίκησης).

⁵ Τα οργανικά έσοδα ορίζονται ως το άθροισμα των καθαρών εσόδων από τόκους και προμήθειες.

⁶ Για την Εμπορική Τράπεζα ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας συμπίπτει με το βασικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας (Tier 1).

⁷ Εκτίμηση.

Η Εταιρική μας Διακυβέρνηση

Για την Εμπορική Τράπεζα η έννοια του Συστήματος Εταιρικής Διακυβέρνησης περιλαμβάνει το σύνολο των πρακτικών και των κανόνων, που εξασφαλίζουν την εύρυθμη και διαφανή λειτουργία της Τράπεζας, την προστασία των μετόχων, τα συμφέροντα των πελατών, την ικανοποίηση των εργαζομένων της, καθώς και την υπευθυνότητα έναντι της κοινωνίας στην οποία λειτουργούμε. Στο πλαίσιο αυτό, η διακυβέρνηση της Εμπορικής Τράπεζας στηρίζεται σε θεσμοθετημένα εργαλεία και διαδικασίες, όπως: Σειρά διαχειριστικών συστημάτων, που καλύπτουν όλους τους τομείς εργασιών της Τράπεζας, εξειδικευμένη Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee), Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού - Παθητικού (Asset & Liability Committee), σύστημα παρακολούθησης των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου, Κανονισμούς Προσωπικού, Υπηρεσιακά Συμβούλια, συμμετοχή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σε Επιτροπές και σε Υπηρεσιακά Συμβούλια, διάλογος με τα ενδιαφερόμενα μέρη, κλπ.

Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Η Εμπορική Τράπεζα διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο τα μέλη του οποίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων με μυστική ψηφοφορία και απόλυτη πλειοψηφία. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τετραετής και οι Σύμβουλοι επανεκλέξιμοι. Το Καταστατικό της Τράπεζας ορίζει αναλυτικά τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου. Συνοπτικά, το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το μήνα και αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκηση της Τράπεζας, τη διαχείριση της περιουσίας της και γενικά την επιδίωξη των εταιρικών σκοπών της.

Η Αποστολή του Διοικητικού Συμβουλίου

Πρώτιστη υποχρέωση και καθήκον του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εμπορικής Τράπεζας και η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από δέκα πέντε (15) μέλη, δέκα τρεις (13) άνδρες και δύο (2) γυναίκες. Σημειώνεται ότι, η εκλογή των ανεξάρτητων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τους Νόμους 3016/17.5.2002 και 3091/24.12.2002 για την εταιρική διακυβέρνηση, θα γίνει στην Γενική Συνέλευση των μετόχων το έτος 2003. Ωστόσο, με βάση τα κριτήρια των προαναφερθέντων Νόμων, από τα σημερινά 15 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τέσσερα (4) είναι εκτελεστικά, δηλαδή ασχολούνται καθημερινά με τη Διοίκηση της Τράπεζας και έντεκα (11) είναι μη εκτελεστικά, επιφορτισμένα με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων. Από τα μη εκτελεστικά μέλη, τέσσερα (4) είναι ανεξάρτητα μέλη, με την έννοια που ο νόμος καθορίζει, δηλαδή κατά τη διάρκεια της θητείας τους δεν είναι μέτοχοι με ποσοστό πάνω από 0.5% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας και δεν έχουν σχέση εξάρτησης με την Τράπεζα ή με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα. Επίσης, από τα έντεκα (11) μη εκτελεστικά μέλη, δύο (2) είναι εκλεγμένοι αντιπρόσωποι των εργαζομένων. Τέλος, δύο μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι Γάλλοι και δέκα τρία μέλη είναι Έλληνες.

Τα δέκα πέντε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι:

1. Στουρνάρας Ιωάννης του Αθανασίου - Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
2. Μιχαηλίδης Γεώργιος του Ιωάννη - Αντιπρόεδρος & Γενικός Διευθυντής
3. Φραγγέτης Δημήτριος του Δημοσθένη - Γενικός Διευθυντής

4. Αλεξόπουλος Παναγιώτης του Δημητρίου
5. Αντωνοπούλου Θεοδώρα του Γεωργίου
6. Βουδούρης Γεράσιμος του Ευαγγέλου
7. Δημακάκος Φωκίων του Φωτίου, εκπρόσωπος των εργαζομένων
8. Καστρινάκης Κωνσταντίνος του Στυλιανού
9. Le Masson Michel του Jean-Francois (Λε Μασσόν Μισέλ του Ζαν- Φρανσουά) (*)
10. Μουτσόπουλος Γεώργιος του Κωνσταντίνου
11. Μπεκιάρης Ανδρέας του Παναγιώτη, εκπρόσωπος των εργαζομένων
12. Μπούμη Ανδρονίκη του Ευστρατίου
13. Νικολάου Ιωάννης του Δημητρίου
14. Perron Jean-Luc του Henry (Περρόν Ζαν-Λυκ του Ανρύ)
15. Σπηλιόπουλος Γεώργιος του Κωνσταντίνου

Αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων

Το Καταστατικό της Εμπορικής Τράπεζας (άρθρο 32) απαγορεύει στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στους Γενικούς Διευθυντές καθώς και στους Διευθυντές της Τράπεζας να ενεργούν κατ' επάγγελμα, για δικό τους λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, πράξεις που υπάγονται σε ένα από τους σκοπούς που επιδιώκει η Τράπεζα, ή να μετέχουν ως ομόρρυθμοι εταίροι σε εταιρίες που επιδιώκουν τέτοιους σκοπούς.

Οι μέτοχοί μας

Το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται σε 427.258.940 ευρώ και διαιρείται σε 85.451.788 μετοχές. Η Εμπορική Τράπεζα είναι πολυμετοχική και δεν διαθέτει κυρίαρχα ποσοστά πλειοψηφίας στο μετοχικό της κεφάλαιο. Στις 31.12.2002 η Τράπεζα είχε 64892 μετόχους. Όλοι οι μέτοχοι της Τράπεζας δικαιούνται να συμμετέχουν στη Γενική Συνέλευση. Κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα μιας ψήφου. Ο αριθμός των ψήφων κάθε μετόχου ισούται με τον αριθμό των μετοχών του. Η Τράπεζα συμμορφώνεται πλήρως με την ισχύουσα νομοθεσία περί προστασίας των δικαιωμάτων των μετόχων. Επίσης, η Τράπεζα λαμβάνει όλα τα απαραίτητα και ενδεικνυόμενα μέτρα για την έγκαιρη ενημέρωση των μετόχων της για σημαντικά εταιρικά θέματα. Δύο ειδικές υπηρεσίες στην Τράπεζα, η Υπηρεσία Εταιρικών Ανακοινώσεων και η Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μετόχων, ασχολούνται αποκλειστικά με την ενημέρωση και εξυπηρέτηση των μετόχων μας.

Οι μεγαλύτεροι 20 μέτοχοι κατέχουν συνολικά 54,869% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας και οι μετοχές τους κυμαίνονται από 0,651% - 9,409% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας. Αναλυτικά στις 31.12.2002, η σύνθεση των 21 μεγαλύτερων μετόχων ήταν η παρακάτω:

(*) Ο κ. Michel Le Masson (Μισέλ Λε Μασσόν) αντικατέστησε στις 27/05/2002 τον κ. Christian Besse του Clement Roger Maurice (Κριστιάν Μπερς του Κλεμάν Ροζέ Μωρίς), ο οποίος παραιτήθηκε την ίδια ημερομηνία.

A/A	Επώνυμο / Επωνυμία	(%)
1	ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ Α.Ε.	9,409
2	CAISSE NATIONALE DE CREDIT AGRICOLE	8,982
3	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	5,578
4	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	5,313
5	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (Ο.Γ.Α.)	4,979
6	ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΛΑΔΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	4,242
7	ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ Τ.Ε.Α.Μ.	2,067
8	ΑΕΓΕΑΝ FINANCE SA	2,055
9	ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΛΑΔΟΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ	1,723
10	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΚΑΙ ΑΥΤΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ	1,438
11	ΑΜΟΙΒΑΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΡΜΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟ (ΕΡΜΗΣ)	1,285
12	ΤΣΜΕΔΕ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ	1,064
13	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	0,991
14	ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΜΠΟΡΩΝ ΚΛΑΔΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ	0,861
15	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ	0,766
16	ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.Α.Ε.	0,737
17	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗΣ	0,712
18	STICHTING PENSIOENFONDS ABP	0,699
19	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦ/ΣΗΣ ΥΠΑΛΛ/ΩΝ ΕΜΠ/ΚΩΝ ΚΑΤ/ΤΩΝ ΚΛΑΔΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ	0,666
20	ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ	0,651
21	ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΞΕΝΟΔΟΧΟΥΪΠΑΛΛΗΛΩΝ	0,651
ΣΥΝΟΛΟ:		54,869

Συμμετοχή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σε Επιτροπές και Υπηρεσιακά Συμβούλια.

Εκτελεστικά και μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συμμετέχουν σε Επιτροπές και Υπηρεσιακά Συμβούλια ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική Διοίκηση της Τράπεζας. Ειδικότερα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συμμετέχουν:

- Στην Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee).
- Στην Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού.
- Στα Συμβούλια Παραπόνων.
- Στα Πειθαρχικά Συμβούλια.

Έλεγχος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων

Οι ελεγκτές των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της Τράπεζας, για την οικονομική χρήση του έτους 2002, είναι ο κ. Στυλιανός Μ. Ξενάκης, ο κ. Γεώργιος Κ. Ξενοκτιστάκης και ο κ. Νικόλαος Βουνισσέας από την ΚΡΜΓ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ Α.Ε. Τους ελεγκτές όρισε η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας, αμείβονται όπως ο νόμος ορίζει, και ο διορισμός τους με τα στοιχεία ταυτότητάς τους υποβλήθηκε σε δημοσιότητα.

Κατά τη διάρκεια της οικονομικής χρήσης του έτους 2002, οι ελεγκτές παρακολούθησαν τη λογιστική και διαχειριστική κατάσταση της Τράπεζας, έχοντας στη διάθεσή τους, κάθε βιβλίο, λογαριασμό ή έγγραφο, στα οποία περιλαμβάνονται και τα πρακτικά της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι ελεγκτές οφείλουν να ελέγξουν τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας, προκειμένου να ενημερώσουν τους μετόχους μας στην Τακτική Γενική Συνέλευση με τα πορίσματα του ελέγχου τους. Από την έκθεση αυτή πρέπει να προκύπτει σαφώς, ύστερα από έλεγχο της ακρίβειας και νομιμότητας των εγγραφών στα βιβλία της Τράπεζας, πρώτον, αν οι ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν την οικονομική κατάσταση της Τράπεζας κατά την ημερομηνία λήξης της ελεγχόμενης χρήσης, και δεύτερον, αν ο Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσης απεικονίζει τα αποτελέσματα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της χρήσης αυτής.

Επίσης, η έκθεση των ελεγκτών οφείλει να αναφέρει:

- Αν παρασχέθηκαν σ'αυτούς οι πληροφορίες, που ήταν αναγκαίες για την εκτέλεση του έργου τους.
- Αν έλαβαν γνώση του πλήρους απολογισμού των εργασιών των καταστημάτων της Τράπεζας.
- Αν επήλθε τροποποίηση στη μέθοδο απογραφής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Εσωτερικός Έλεγχος

Η Εμπορική Τράπεζα διαθέτει πλήρες Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ), που αποτελείται από ένα σύνολο ελεγκτικών μηχανισμών και ελεγκτικών διαδικασιών. Το ΣΕΕ καλύπτει κάθε δραστηριότητα της Τράπεζας και συντελεί στην αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία της. Οι στόχοι και οι βασικές αρχές που διέπουν το ΣΕΕ, η οργανωτική δομή και οι λειτουργικές διαδικασίες του είναι σύμφωνα με τους διεθνείς κανόνες και πρακτικές. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, στελεχωμένη με έμπειρο και εξειδικευμένο προσωπικό, είναι ανεξάρτητη από την ιεραρχική δομή της Τράπεζας και αναφέρεται διοικητικά στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου αποτελείται από τρεις Τομείς: Τον Τομέα Γενικής Επιθεώρησης, τον Τομέα Ελέγχου Πιστοδοτήσεων και τον Τομέα ελέγχου Συστημάτων Πληροφορικής. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου αναφέρει τις διαπιστώσεις των ελέγχων κατευθείαν στην Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee) και στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου.

Κατά το 2002, διεξήχθησαν συνολικά 592 έλεγχοι και αφορούσαν:

- Από τον Τομέα Ελέγχου Πιστοδοτήσεων:
 - Ελέγχθηκαν 217 Καταστήματα, που αντιπροσωπεύουν το 63,9% του συνόλου των πιστοδοτήσεων της Τράπεζας. Οι έλεγχοι αφορούσαν στην εφαρμογή του Συστήματος Πιστοδοτήσεων. Από τους ελέγχους διαπιστώθηκε η βελτίωση των κριτηρίων της ασφάλειας, της ρευστότητας και της ποιότητας του χαρτοφυλακίου και κρίνεται ικανοποιητική.
 - Διεξήχθησαν, επίσης, 12 έλεγχοι για διερεύνηση ειδικών υποθέσεων.
- Από τον Τομέα Γενικής Επιθεώρησης:
 - Ελέγχθηκαν 262 καταστήματα, ήτοι το 70,24% του συνόλου των καταστημάτων που αφορούσαν στην εφαρμογή του συνόλου των διαχειριστικών συστημάτων.
 - Ελέγχθηκαν 12 επιτελικές μονάδες (μεταξύ των οποίων το risk management to dealing room κλπ) για εφαρμογή των αντίστοιχων διαχειριστικών συστημάτων.
 - Διεξήχθησαν, επίσης, 55 ειδικοί έλεγχοι για διερεύνηση ειδικών υποθέσεων.
- Από τον Τομέα Συστημάτων Ελέγχου Πληροφορικής:
 - Διεξήχθησαν 26 έλεγχοι στα συστήματα Πληροφορικής της Τράπεζας.
 - Διεξήχθησαν έλεγχοι στα Συστήματα Πληροφορικής 5 θυγατρικών εταιριών του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Έλεγχος και διαχείριση των αναλαμβανομένων κινδύνων

Η ανάληψη και διαχείριση κινδύνων είναι η επιχειρηματική δραστηριότητα με την οποία δημιουργούμε αξία στους μετόχους μας. Η προσέγγισή μας έναντι των αναλαμβανομένων κινδύνων συνδέεται με την αποστολή, τους στόχους και τις στρατηγικές μας. Η Εμπορική Τράπεζα είναι εκτεθειμένη κυρίως στους παρακάτω κινδύνους:

- Στον κίνδυνο αγοράς, δηλαδή τον κίνδυνο που προέρχεται από την αβεβαιότητα στις μεταβολές των επιτοκίων, στις μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών και των χρηματιστηριακών τιμών.
- Στον πιστωτικό κίνδυνο, δηλαδή τον κίνδυνο που συνδέεται με ενδεχόμενη αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις συμβατικές υποχρεώσεις του.
- Στον λειτουργικό κίνδυνο, δηλαδή τον κίνδυνο που μπορεί να προκύψει από την μη ή ελλιπή εφαρμογή των εσωτερικών συστημάτων ή από ανθρώπινο λάθος ή από απρόβλεπτους εξωγενείς παράγοντες.

Η Επιτροπή διαχείρισης Ενεργητικού - Παθητικού (Asset & Liability Committee) καθορίζει, παρακολουθεί και ελέγχει την κατανομή των κεφαλαίων της Τράπεζας, τη σχέση αποδεκτού κινδύνου με την αποδοτικότητα των κεφαλαίων καθώς και τα επιτόκια της Τράπεζας. Με την υποστήριξη σύγχρονων μηχανογραφικών συστημάτων, η Τράπεζα υπολογίζει, αξιολογεί, και διαχειρίζεται τους κινδύνους που αναλαμβάνει, διασφαλίζοντας πάντα ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ (2000-2002)

(ίδια κεφάλαια προς σταθμισμένο ενεργητικό)

	(Ποσά σε εκατ. Ευρώ)		
	31/12/2000	31/12/2001	31/12/2002
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ			
Εποπτικά ίδια κεφάλαια	1.812,3	1.921,5	1.215,4
Συνολικό σταθμισμένο ενεργητικό	9.342,5	10.838,6	11.239,3
Δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας (%)	19,4%	17,7%	10,81%

Σημειώνουμε ότι η μείωση του δείκτη στις 31.12.2002 οφείλεται κατά κύριο λόγο σε μείωση των ιδίων κεφαλαίων ως αποτέλεσμα της διαγραφής των ζημιών από αποτίμηση των χαρτοφυλακίων μετοχών, ομολόγων αμοιβαίων κεφαλαίων, συμμετοχών και παραγώγων προϊόντων.

Πλήρης ενημέρωση της αγοράς.

Η Εμπορική Τράπεζα μεριμνά ώστε η αγορά να είναι πλήρως ενημερωμένη για τη στρατηγική της, για τα αποτελέσματα των εργασιών της και για τα προϊόντα της. Οι μέτοχοι, οι πελάτες, οι επενδυτές μας ενημερώθηκαν με ειδικές εκδόσεις, εταιρικές ανακοινώσεις, δελτία τύπου, συνεντεύξεις, από την ιστοσελίδα της Τράπεζας και σε οργανωμένες παρουσιάσεις σε διάφορες πόλεις.

Ενημερωτικές ειδικές εκδόσεις:

- **"Ετήσια Έκθεση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου για τον Ισολογισμό του έτους 2002"**: Η έκθεση εκδίδεται στην ελληνική και αγγλική γλώσσα και παρουσιάζει αναλυτικά τις δραστηριότητες και τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του οικονομικού έτους 2002.

- **"Ετήσιο Δελτίο" για το οικονομικό έτος 2002**: Υποβάλλεται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, βάσει των υφισταμένων διατάξεων, με στόχο την πληρέστερη πληροφόρηση των μετόχων, των επενδυτών και των συμβούλων επενδύσεων. Περιέχει όλες τις πληροφορίες και τα οικονομικά στοιχεία που είναι απαραίτητα για την εκτίμηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης, των οικονομικών αποτελεσμάτων και των προοπτικών της Τράπεζας.

- **"Ιδιότητα Χρεόγραφα και Ακίνητα της Τράπεζας στις 31.12.2002"**: Με την έκδοση αυτή η Τράπεζα ενημερώνει όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη για τα ιδιότητα χρεόγραφα της, δηλαδή, για τις ομολογίες και άλλους τίτλους σταθερής απόδοσης, τις μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης, και τις συμμετοχές της σε επιχειρήσεις. Επίσης, η έκδοση αυτή καταγράφει τα ακίνητα της Τράπεζας που ιδιοχρησιμοποιούνται και τα ακίνητά που δεν ιδιοχρησιμοποιούνται.

Τέλος, ενημερώσαμε την αγορά:

- Με 76 εταιρικές ανακοινώσεις, που καταχωρήθηκαν στο ημερήσιο δελτίο του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών και αφορούσαν διάφορα εταιρικά θέματα.

- Με 43 Δελτία Τύπου που δημοσιεύθηκαν στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο.

- Με 5 οργανωμένες παρουσιάσεις για τη στρατηγική της Τράπεζας και του Ομίλου που έγιναν στο Δουβλίνο, στο Χ.Α.Α, στην Αλεξανδρούπολη, στην Πάτρα και στην Αθήνα .

- Με πλήθος συνεντεύξεων της Διοίκησης στον ημερήσιο οικονομικό τύπο και σε εξειδικευμένα περιοδικά της αγοράς.

- Με ενημερωτικά φυλλάδια.

- Με καταχωρήσεις στον ημερήσιο τύπο.

Κερδίζουμε την προτίμηση
και την εμπιστοσύνη των πελατών μας.

Εξυπηρετούμε τους πελάτες μας με 373 καταστήματα, 611 ATM, 21 AEM, 12 ανταλλακτήρια, 82 κί-σκι, 27.969 μηχανήματα πωλήσεων (Point Of Sales - POS) καθώς και μέσω του διαδικτύου.

Διαρκής είναι η προσπάθειά μας να ακούμε τους πελάτες μας και να τιμούμε την εμπιστοσύνη τους. Ερευνούμε τις χρηματοοικονομικές ανάγκες και ακούμε τις επισημάνσεις των πελατών μας. Επιδιώκου-με να εξυπηρετούμε τις χρηματοοικονομικές ανάγκες τους με επαγγελματισμό και να διευθετούμε τα παράπονά τους. Στο πλαίσιο αυτό, κατά το 2002, η Τράπεζα συνέχισε την προσπάθειά της να κερδίζει την προτίμηση, την εμπιστοσύνη και την αφοσίωση των πελατών της.

Λιανική Τραπεζική

Στην αγορά των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, το σύνολο των πιστοδοτήσεων προς τις ΜΜΕ το 2002 αυξήθηκε κατά 21,15%. Επιπλέον, για την κάλυψη των αναγκών των επιμέρους τμημάτων της αγοράς των μικρομεσαίων επιχειρήσεων η Τράπεζα φρόντισε να εμπλουτίσει τα παρεχόμενα προϊόντα και υπη-ρεσίες της με το ανοικτό επιχειρηματικό δάνειο "easy business", με τη δημιουργία του διαδικτυακού τό-που Interex.gr, με τη διοργάνωση ή συμμετοχή σε 15 κοινοπρακτικά δάνεια ΜΜΕ καθώς και με τον ορι-σμό της ως φορέα υποστήριξης των δράσεων των 13 Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Όλες οι παραπάνω ενέργειες συνέβαλλαν στη βελτίωση της πρό-σβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση.

Στην αγορά ιδιωτών η Τράπεζα κάλυψε τις ανάγκες και τις επιθυμίες της ελληνικής οικογένειας:

- με 16.500 νέα στεγαστικά δάνεια, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 26% στο πλήθος των στεγαστικών δανείων,

- με 60.000 νέα προσωπικά και καταναλωτικά δάνεια,
- με τη χορήγηση 45.000 νέων καρτών

με την προσφορά των τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων SMILE, που σχεδιάστηκαν ειδικά για να προ-σφέρουν σιγουριά και ασφάλεια στην ελληνική οικογένεια.

Το έργο "ΠΗΓΑΣΟΣ", που από τον Απρίλιο 2003 τίθεται σε λειτουργία, αποτελεί ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα ριζικού μετασχηματισμού και αναδιοργάνωσης της Τράπεζας στον τομέα της λιανικής τρα-πεζικής, ένα πολύμορφο εργαλείο με το οποίο η Εμπορική Τράπεζα:

- Εγκαθιστά νέο σύστημα διαχείρισης της σχέσης με την πελατεία. Το σύστημα προβλέπει την τμημα-τοποίηση της πελατείας, βάσει των διακριτών αναγκών της, και προσφορά μεγάλης ποικιλίας χρηματο-οικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών με δυνατότητα εξειδίκευσης ανά πελάτη, με σειρά τυποποιημέ-νων προϊόντων, με ανταγωνιστική τιμολόγηση, με ταχεία και φιλική προσωπική εξυπηρέτηση.

- Ανασχεδιάζει τα καταστήματά της σε τρεις διακριτές ζώνες εξυπηρέτησης του κοινού, ανάλογα με τις ανάγκες του, σε ένα υπερούγχρονο και ευχάριστο περιβάλλον.

- Καθιερώνει νέο πρότυπο επιχειρησιακής και εμπορικής λειτουργίας των καταστημάτων.

- Απλοποιεί τις διαδικασίες.

- Ενισχύει το ρόλο των εναλλακτικών δικτύων εξυπηρέτησης του κοινού. Είναι αξιοσημείωτο ότι οι εγ-γεγραμμένοι χρήστες των Τραπεζικών Υπηρεσιών Internet από 3.500 στις αρχές του 2002 να ξεπερνούν τους 65.000 στο τέλος του έτους.

Τραπεζική μεγάλων επιχειρήσεων και οργανισμών (Corporate Banking)

Η Τράπεζα επέδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την εξυπηρέτηση εξειδικευμένων αναγκών των μεγά-λων επιχειρήσεων, κατασκευαστικών εταιριών, ναυτιλιακών εταιριών και των Δημοσίων Επιχειρήσεων και

Οργανισμών. Η διαχείριση των αναγκών των πελατών μας αποτέλεσε στρατηγική επιλογή μας. Ανταποκριθήκαμε στις διαφοροποιημένες ανάγκες των πελατών μας με ολοκληρωμένο φάσμα υπηρεσιών.

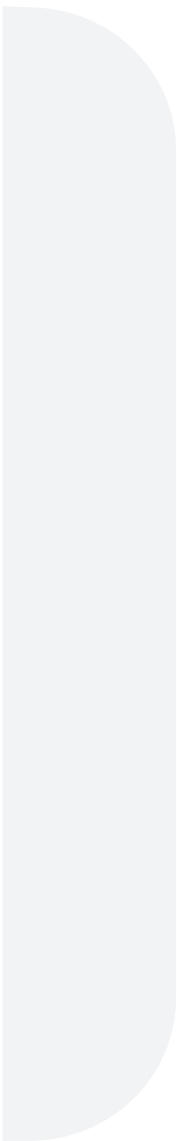
Κώδικες δεοντολογίας

Οι συναλλακτικές σχέσεις με την πελατεία μας στηρίζονται στη διαφάνεια, στην ειλικρίνεια και στην αμοιβαία εμπιστοσύνη. Στις σχέσεις με την πελατεία η Τράπεζα εφαρμόζει τον "Κώδικα Τραπεζικής Δεοντολογίας" της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, καθώς και τον "Εθελοντικό Κώδικα Συμπεριφοράς κατά την Προσυμβατική Ενημέρωση για Στεγαστικά Δάνεια", που ενέκριναν οι ευρωπαϊκές ενώσεις καταναλωτών και οι ευρωπαϊκές ενώσεις του πιστωτικού τομέα.

Εξετάζουμε τα παράπονα της πελατείας

Εξετάζουμε και διευθετούμε τα παράπονα της πελατείας μας. Κάθε ιδιώτης πελάτης δύναται να υποβάλει προφορικά ή γραπτά τα παράπονά του και λαμβάνει απάντηση από τη Διεύθυνση του Καταστήματος. Αν στο επίπεδο του Καταστήματος δεν καταστεί δυνατή η εξεύρεση κοινά αποδεκτής - με τον πελάτη - λύσης, η Διεύθυνση του Καταστήματος παραδίδει στον πελάτη το "Έντυπο Παραπόνων Ιδιωτών Πελατών" και συνιστά την αποστολή του εντύπου στην ειδική Υπηρεσία Παραπόνων Πελατών της Τράπεζας. Η ειδική Υπηρεσία Παραπόνων εξετάζει τα στοιχεία της προσφυγής και απαντά στον πελάτη, εντός δέκα εργάσιμων ημερών. Κατά το 2002, συνολικά υποβλήθηκαν στην Τράπεζα 620 παράπονα πελατών, που επιλύθηκαν όλα. Αναλυτικά κατά εργασίες, τα παράπονα αφορούσαν:

- Καταθέσεις: 209 παράπονα.
- Δάνεια: 126 παράπονα.
- Πληρωμές (κάρτες, επιταγές, ταμειακές συναλλαγές κλπ): 198 παράπονα
- Κινητές αξίες: 11 παράπονα.
- Άλλες τραπεζικές εργασίες (πχ πληρωμή μισθοδοσίας, σύνταξης κλπ): 76 παράπονα.

Το προσωπικό είναι πολύτιμος πλούτος μας.

Η Εμπορική Τράπεζα διαθέτει έμπειρο και αφοσιωμένο προσωπικό που συνιστά πολύτιμο πλούτο της. Αναγνωρίζουμε την καθοριστική συμβολή των ανθρώπων μας στην επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων της Τράπεζας. Για το λόγο αυτό επιδιώκουμε τη συνεχή βελτίωση των μεθόδων διοίκησης και διαχείρισης του προσωπικού μας. Με σύγχρονες, επιστημονικές μεθόδους, φροντίζουμε για τη διαρκή διερεύνηση του εργασιακού κλίματος με στόχο την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων. Ήδη ολοκληρώνονται οι διαδικασίες για την εγκατάσταση Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού (HRMS).

Παράλληλα, η Διοίκηση της Τράπεζας επιδιώκει το διάλογο με το Σύλλογο Εργαζόμενων, προκειμένου να λύνονται οι διαφορές και να αντιμετωπίζονται οι προκλήσεις. Ο Οργανισμός Προσωπικού, οι κλαδικές συλλογικές συμβάσεις, οι επιχειρησιακές συμβάσεις εργασίας και άλλες διμερείς συμφωνίες με το Σύλλογο Εργαζόμενων, αποτελούν θεμέλιους λίθους του διαλόγου μας, με στόχο την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της Τράπεζας.

Ίσες Ευκαιρίες

Η Εμπορική Τράπεζα ασκεί την επιχειρηματική της δραστηριότητα με σεβασμό στη διαφορετική κουλτούρα, στην αξιοπρέπεια και στα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων. Το προσωπικό προσλαμβάνεται, προάγεται, εκπαιδεύεται, τοποθετείται σε θέσεις ευθύνης και μετακινείται με βάση τα προσόντα, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που διαθέτει. Με αξίες μας τη διαφάνεια, την αξιοκρατία και την ίση μεταχείριση για όλο το προσωπικό, προσβλέπουμε σε υψηλότερα επίπεδα αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας, αλλά και ικανοποίησης των εργαζομένων.

Στην Τράπεζα λειτουργεί ισομερής γνωμοδοτική Επιτροπή Ίσων Ευκαιριών, αποτελούμενη από εκπροσώπους της Διοίκησης και του Συλλόγου Εργαζόμενων της Τράπεζας. Η σύσταση, το αντικείμενο και οι στόχοι της Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών καθορίστηκαν από τις κλαδικές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας καθώς και από την Επιχειρησιακή Σύμβαση του έτους 1996 μεταξύ του Συλλόγου Εργαζόμενων και της Τράπεζας.

Η σύνθεση του προσωπικού

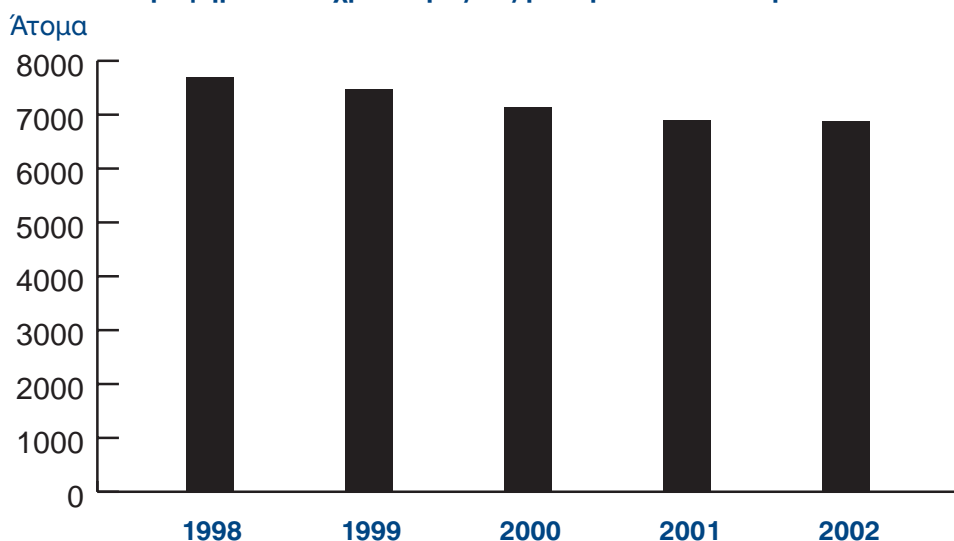
Στις 31.12.2002 το ανθρώπινο δυναμικό μας ανέρχονταν σε 6.876 εργαζόμενους¹, πλήρους απασχόλησης. Τα τελευταία χρόνια ο συνολικός αριθμός του προσωπικού παρουσιάζει πτωτική τάση (Πίνακας 1), που είναι αποτέλεσμα της πολιτικής μείωσης των λειτουργικών δαπανών και βελτίωσης των δεικτών παραγωγικότητας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
1998	7.690
1999	7.465
2000	7.129
2001	6.890
2002	6.876

1. Δεν συμπεριλαμβάνονται οι 22 συμβάσεις εργασίας με τοπικό προσωπικό στα καταστήματα του Λονδίνου και της Κύπρου.

Γράφημα 1: Διαχρονική εξέλιξη Ανθρώπινου Δυναμικού

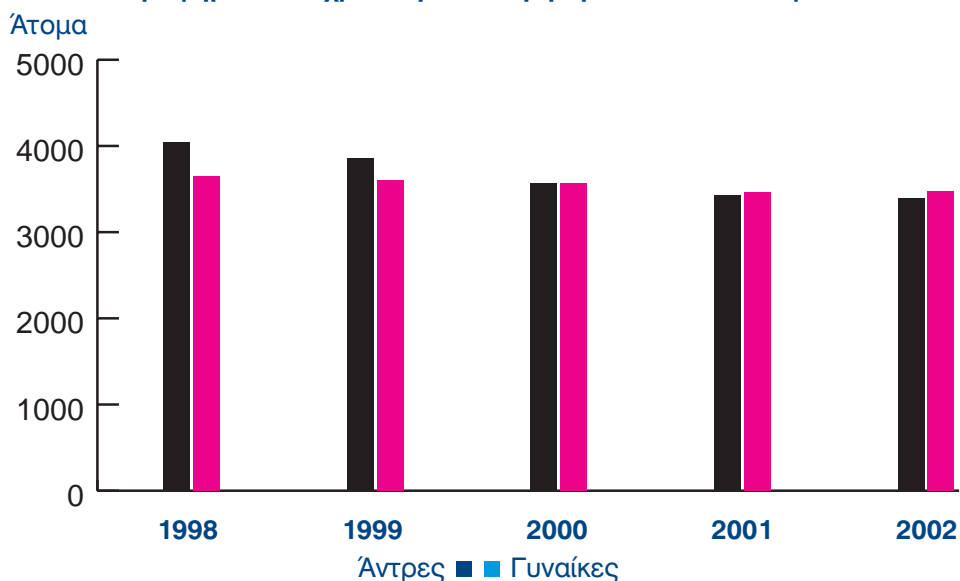
Η σύνθεση του προσωπικού κατά φύλο

Το 2002 η αναλογία των ανδρών στο σύνολο του προσωπικού ήταν 49,4% και των γυναικών ανήλθε στο 50,6% (Πίνακας 2). Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μικρή αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στη σύνθεση του προσωπικού.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

ΕΤΟΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΝΟΛΟ
1998	4.042	52,6%	3.648	47,4%	7.690
1999	3.861	51,7%	3.604	48,3%	7.465
2000	3.566	50,0%	3.563	50,0%	7.129
2001	3.431	49,8%	3.459	50,2%	6.890
2002	3.397	49,4%	3.479	50,6%	6.876

Γράφημα 2: Διαχρονική κατανομή προσωπικού ανά φύλο

Σταδιακή ανανέωση του προσωπικού: Προσλήψεις - αποχωρήσεις

Κατά το 2002 η Τράπεζα πραγματοποίησε 280 προσλήψεις, πλήρους απασχόλησης, έναντι 294 συνολικών αποχωρήσεων (Πίνακας 3).

Στο πλαίσιο υλοποίησης της πολιτικής για ανανέωση του προσωπικού, απελευθέρωσης οργανικών θέσεων και μείωσης των λειτουργικών δαπανών, η Τράπεζα παρείχε, και κατά το 2002, ειδικά κίνητρα για εθελούσια αποχώρηση στελεχών. Από τις 294 αποχωρήσεις οι 113 ήταν εθελούσιες αποχωρήσεις με ειδικά κίνητρα, που αντιπροσωπεύει το 1,65% του συνολικού ανθρώπινου δυναμικού το 2002.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΝ - ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΩΝ

ΕΤΟΣ	ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ	ΕΘΕΛΟΥΣΙΕΣ ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ	ΕΘΕΛ/ΣΙΕΣ ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ
1998	20	61	0,79 %	238
1999	41	116	1,55 %	266
2000	183	207	2,90 %	519
2001	110	116	1,68 %	349
2002	280	113	1,65 %	294

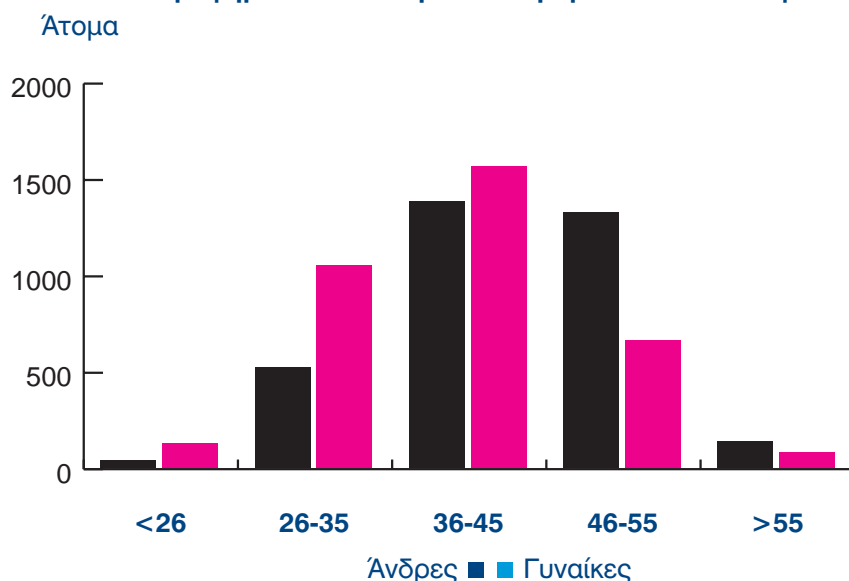
Μέσος όρος ηλικίας

Ο μέσος όρος ηλικίας των εργαζομένων είναι σήμερα, 41,2 έτη (Πίνακας 4). Η αυξημένη συμμετοχή των γυναικών στις νεαρότερες ηλικίες αντανάκλα τις προσλήψεις, οι οποίες κατά κανόνα γίνονται με διαγωνισμό και οπωσδήποτε χωρίς διακρίσεις φύλου. Ειδικότερα, για τα διευθυντικά στελέχη ο μέσος όρος ηλικίας είναι 44,1 έτη και για το υπόλοιπο προσωπικό 38,9 έτη. Στη διαμόρφωση των δεικτών αυτών συνέβαλε η πολιτική της Τράπεζας για ανανέωση του στελεχιακού δυναμικού της με την τοποθέτηση σε θέσεις ευθύνης νεώτερων σε ηλικία στελεχών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΝΑ ΦΥΛΟ

ΗΛΙΚΙΑ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
< 26	38	125	163
26 - 35	519	1.048	1.567
36 - 45	1.380	1.565	2.945
46 - 55	1.323	662	1.985
> 55	137	79	216

Γράφημα 4: Ηλικιακή σύνθεση προσωπικού ανά φύλο

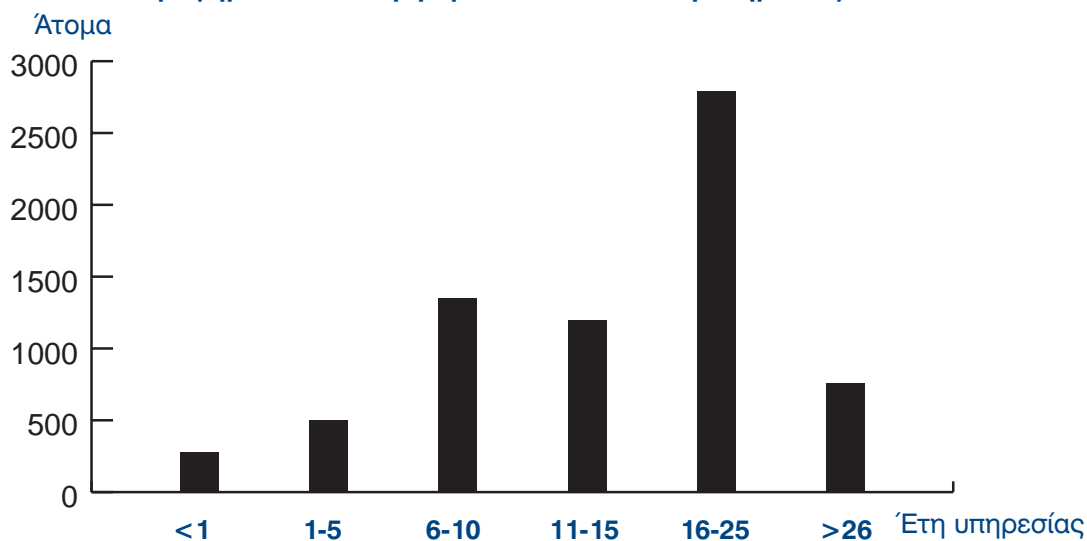

Σε ότι αφορά τα χρόνια υπηρεσίας (γράφημα 5), σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζομένων (40,6%) έχει από 16 έως 25 χρόνια υπηρεσίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΝΑ ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ
< 1	280	4,07%
1 - 5	498	7,24%
6 - 10	1.348	19,60%
11 - 15	1.199	17,44%
16 - 25	2.793	40,62%
>26	758	11,02%

Γράφημα 5: Κατανομή προσωπικού ανά έτη υπηρεσίας

Κατανομή του προσωπικού σε θέσεις εργασίας.

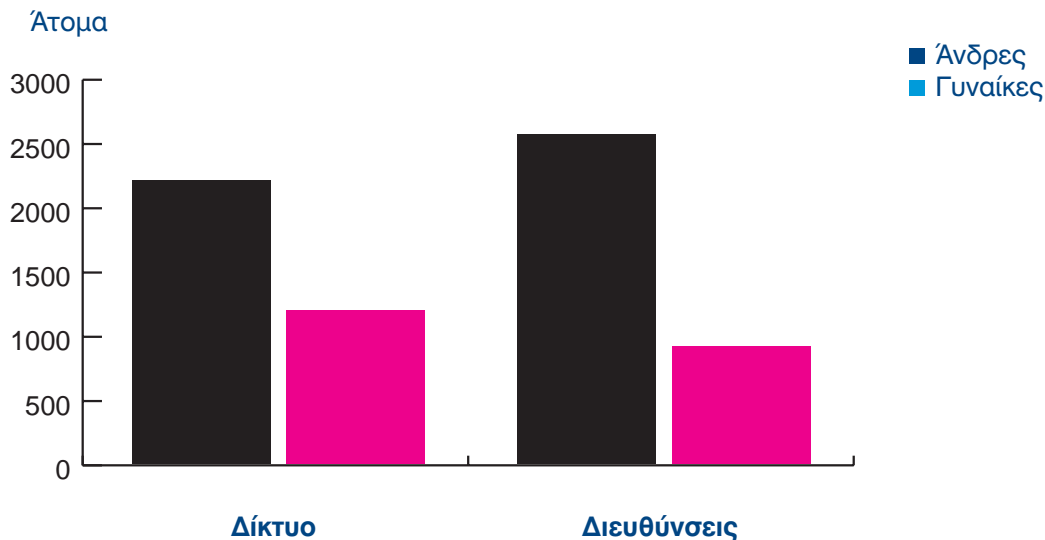
Στην κατανομή του προσωπικού δίνεται έμφαση στην ενίσχυση του δικτύου, γιατί εκεί εξυπηρετείται άμεσα η πελατεία (Πίνακας 6). Ο μεγαλύτερος αριθμός εργαζομένων (69,4%) απασχολείται στο Δίκτυο των

καταστημάτων της Τράπεζας, ενώ το 29,6% σε επιτελικές μονάδες και μονάδες υποστήριξης του δικτύου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΝΑ ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΡΓΑΣΙΑ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΔΙΚΤΥΟ	2206	2566	4772
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	1191	913	2104
ΣΥΝΟΛΑ	3397	3479	6876

Γράφημα 6: Κατανομή προσωπικού ανά φύλο και εργασία

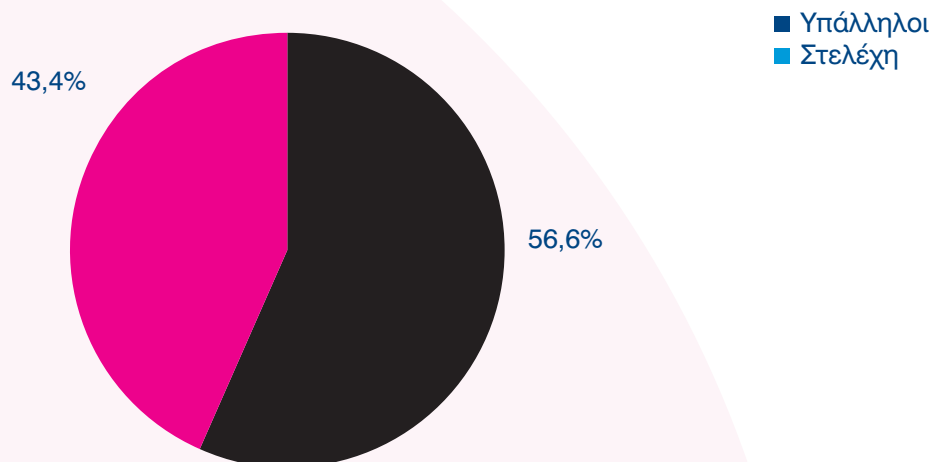
Στελεχιακό δυναμικό

Η αναλογία των στελεχών στο σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού το 2002 διαμορφώθηκε στο 43,4%. Το υψηλό αυτό ποσοστό αντανακλά τον επιμερισμό των αρμοδιοτήτων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΣΤΕΛΕΧΩΝ - ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΑΝΑ ΦΥΛΟ

	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΣΤΕΛΕΧΗ	1745	1236	2981
ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ	1652	2243	3895
ΣΥΝΟΛΑ	3397	3479	6876

Γράφημα 7: Ποσοστιαία αναλογία στελεχών - υπαλλήλων

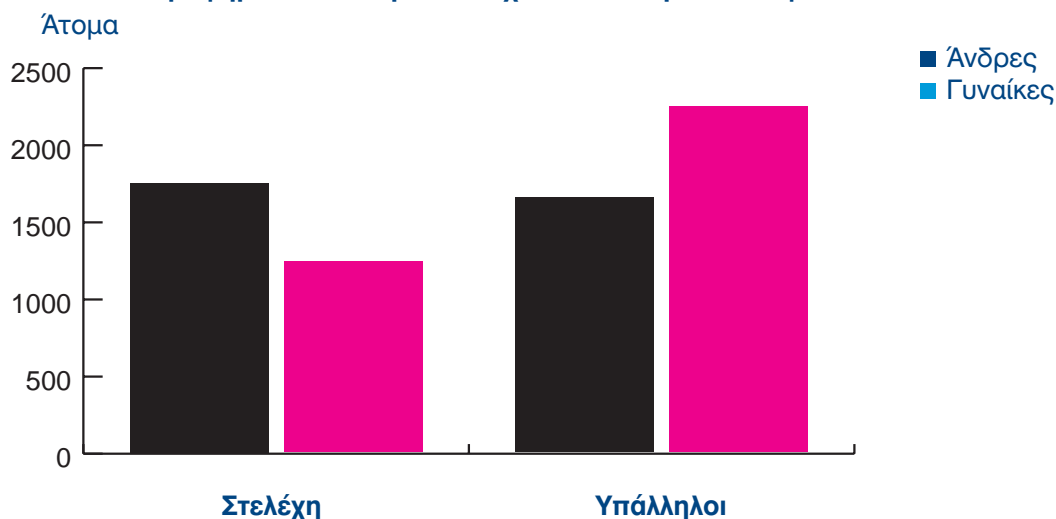
Συμμετοχή των γυναικών σε θέσεις ευθύνης

Η συμμετοχή των γυναικών σε θέσεις ευθύνης αυξάνεται σταδιακά σε όλες τις βαθμίδες της διοίκησης. Αναγνωρίζουμε όμως ότι τα αντίστοιχα ποσοστά πρέπει να βελτιωθούν. Το 2002 η συμμετοχή των γυναικών σε θέσεις ευθύνης αντιπροσώπευε το 41,5% του συνόλου των στελεχών, έναντι ποσοστού 32% πριν από μία πενταετία (πίνακας 8). Τον Ιανουάριο του 2003, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ελληνίδων Δημοσιογράφων, στο πλαίσιο του Κοινοτικού Προγράμματος “Τώρα πια ξέρεις” τίμησε την Εμπορική Τράπεζα με εύφημο μνεία για την βελτίωση των επιδόσεων της στην ανάδειξη γυναικών σε θέσεις ευθύνης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΝΔΡΩΝ - ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΕ ΘΕΣΗ ΕΥΘΥΝΗΣ (1998-2002)

	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
1998	68%	32%
2000	65%	35%
2002	59%	41%

Γράφημα 8: Αναλογία στελεχών - υπαλλήλων ανά φύλο

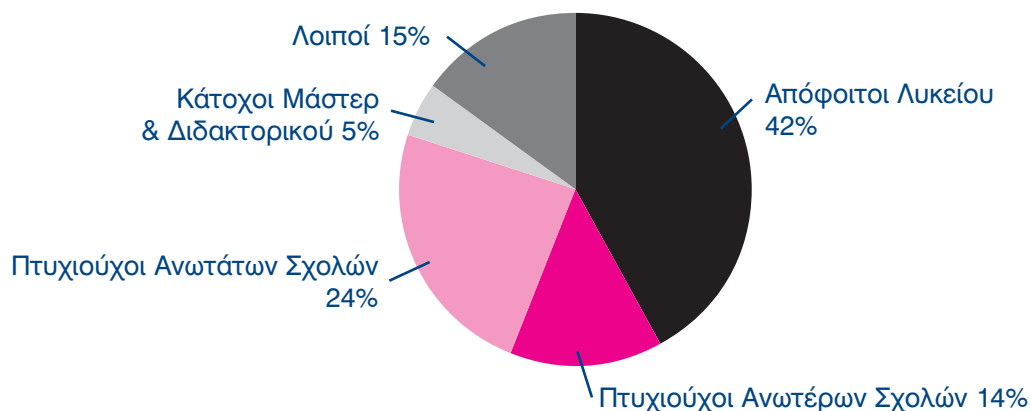
Μορφωτικό επίπεδο του προσωπικού

Η Εμπορική Τράπεζα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην προαγωγή του μορφωτικού επιπέδου των εργαζομένων, τόσο με την προσέλκυση στελεχών με υψηλό μορφωτικό επίπεδο, όσο και με την ενθάρρυνση των λειτουργών να συμμετέχουν σε προγράμματα σπουδών. Αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής είναι το 43,3% των υπαλλήλων να είναι κάτοχοι πτυχίων ανωτέρων και ανωτάτων σχολών και τίτλων μεταπτυχιακών σπουδών (γράφημα 9).

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Κάτοχοι Master & Διδακτορικού	214	125	339	5%
Πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών	802	858	1660	24%
Πτυχιούχοι Ανωτέρων σχολών	532	435	967	14%
Απόφοιτοι Λυκείου	1396	1514	2910	42%
Λοιποί	453	547	1000	15%
ΣΥΝΟΛΑ	3397	3479	6876	100%

Γράφημα 9: Μορφωτικό επίπεδο του προσωπικού

Μέριμνα για το προσωπικό

Η Εμπορική Τράπεζα φροντίζει και στηρίζει τους ανθρώπους της και τις οικογένειές τους με πολιτική μέριμνας που περιλαμβάνει:

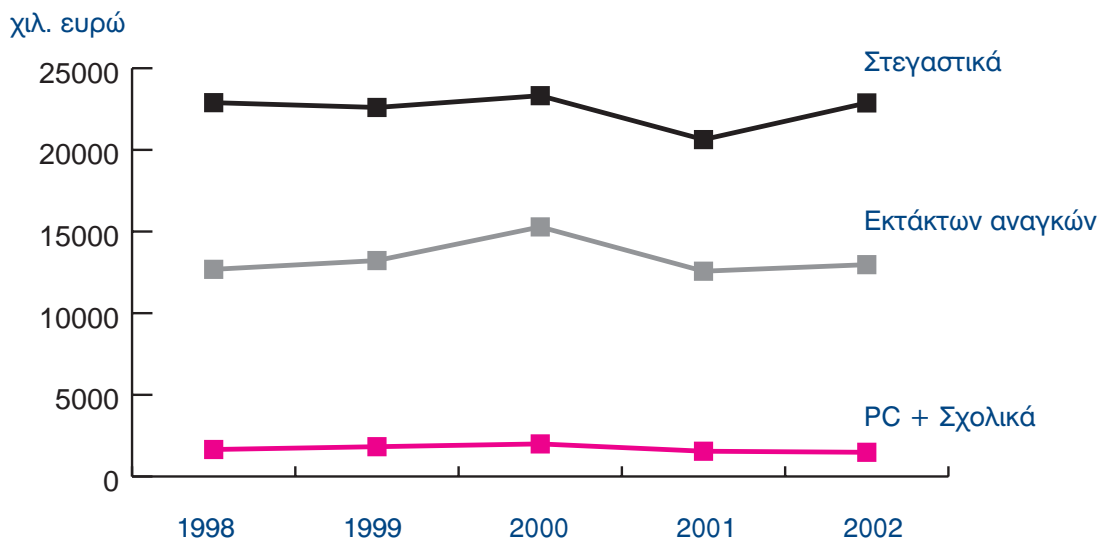
Δάνεια

Το 2002 η Τράπεζα χορήγησε στο προσωπικό της δάνεια με ευνοϊκούς όρους συνολικού ύψους 37,3 εκατ. ευρώ. Συγκεκριμένα καλύφθηκαν 279 αιτήματα χορήγησης στεγαστικών δανείων ύψους 22,9 εκατ. ευρώ, 2.383 δάνεια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών ύψους 12,9 εκατ. ευρώ, 122 δάνεια για αγορά Η/Υ συνολικού ύψους 215 χιλ. ευρώ, καθώς επίσης 1.783 άτοκα δάνεια κάλυψης εκπαιδευτικών αναγκών ύψους 1,2 εκατ. ευρώ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΔΑΝΕΙΑ ΠΡΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ (σε χιλ. ευρώ)

ΕΤΟΣ	ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ	ΔΑΝΕΙΑ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ	ΔΑΝΕΙΑ (PC+ΣΧΟΛΙΚΑ)	ΣΥΝΟΛΟ
1998	22.891	12.685	1.652	37.228
1999	22.597	13.222	1.824	37.643
2000	23.319	15.283	1.994	40.596
2001	20.630	12.570	1.546	34.746
2002	22.875	12.971	1.481	37.327

Γράφημα 10: Δάνεια προς εργαζομένους και συνταξιούχους (σε χιλ. ευρώ)

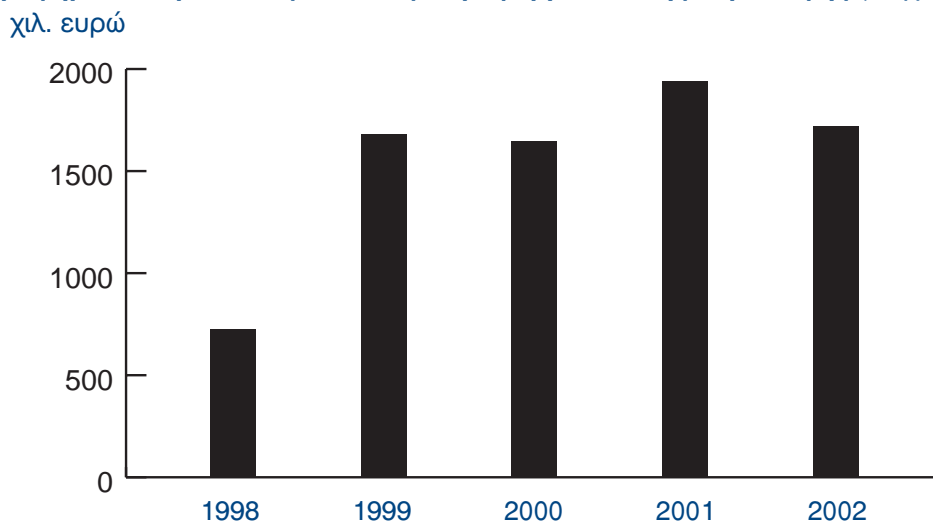
Πρόσθετη ιατροφαρμακευτική φροντίδα

Η Τράπεζα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία της υγείας των εργαζομένων. Κατά το 2002 οι παροχές για πρόσθετη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ανήλθαν σε 1,1 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, δόθηκαν 619 χιλ. ευρώ για έξοδα μετάβασης και νοσηλείας στο εξωτερικό εργαζομένων και συνταξιούχων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ (σε χιλ. ευρώ)

ΕΤΟΣ	Δαπάνες πρόσθετης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης	Δαπάνες νοσηλείας στο εξωτερικό	ΣΥΝΟΛΑ
1998	698	28	726
1999	1.294	389	1.683
2000	933	715	1.648
2001	1.127	812	1.939
2002	1.100	619	1.719

Γράφημα 11: Πρόσθετες Δαπάνες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης (σε χιλ. ευρώ)

Υγειονομικές υπηρεσίες

Η Τράπεζα έχει διαμορφώσει και εξοπλίσει πλήρως ένα ειδικό χώρο, στον οποίο στεγάζονται οι Υγειονομικές Υπηρεσίες (Ιατρείο και Οδοντιατρείο) και παρέχεται στους εργαζόμενους πρωτοβάθμια ιατρική και οδοντιατρική περίθαλψη. Στο χώρο αυτό προσφέρουν τις υπηρεσίες τους δύο Ιατροί και δύο οδοντίατροι, με πλήρη απασχόληση. Η συνολική δαπάνη της Τράπεζας για τη λειτουργία των Υγειονομικών Υπηρεσιών, ανήλθε κατά το 2002 στο ποσό των 228,5 χιλ. ευρώ.

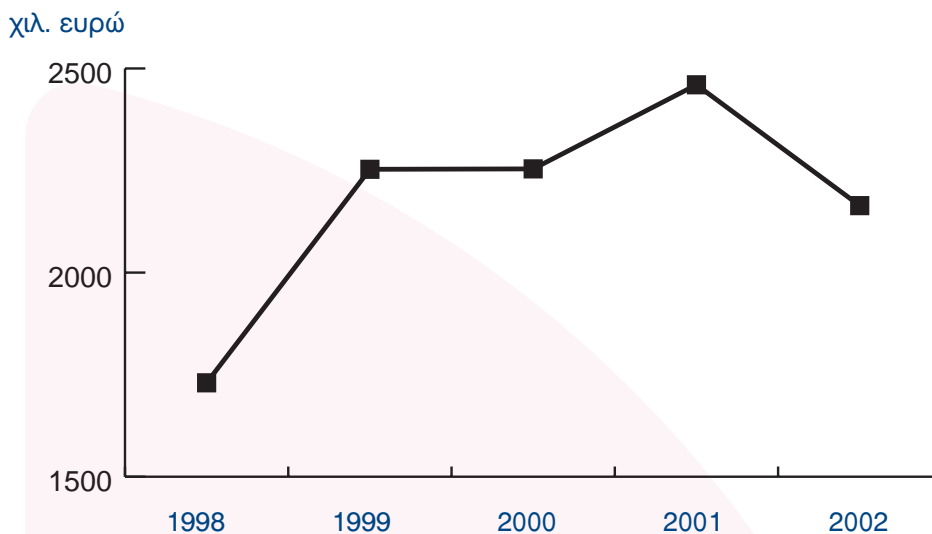
Παιδικόι σταθμοί και κατασκηνώσεις

Η Τράπεζα εκδηλώνει το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της, σ' αυτή τη κατεύθυνση, με τη λειτουργία ιδιόκτητου παιδικού σταθμού στο Μαρούσι και κατασκήνωσης στη Βαρυμπόμπη, που έχουν διαμορφώσει ένα υψηλό επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών στη φροντίδα, την αγωγή και τη δημιουργική απασχόληση των παιδιών. Επιπλέον, για τη φιλοξενία των παιδιών συμβάλλεται με ιδιωτικούς βρεφονηπιακούς σταθμούς και κατασκηνώσεις σε όλη την Ελλάδα. Το 2002 φιλοξενήθηκαν 510 παιδιά σε παιδικούς σταθμούς και 1236 παιδιά σε παιδικές κατασκηνώσεις. Η σχετική δαπάνη για το 2002 ανήλθε στο ποσό των 2.164 χιλιάδες ευρώ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: ΔΑΠΑΝΗ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ (σε χιλ. ευρώ)

ΕΤΟΣ	ΔΑΠΑΝΗ
1998	1.730
1999	2.253
2000	2.254
2001	2.460
2002	2.164

Γράφημα 12: Δαπάνες για παιδικούς σταθμούς και κατασκηνώσεις (σε χιλ. ευρώ)

Προγράμματα Ομαδικής Ασφάλισης

Η ασφάλιση του προσωπικού αποτελεί προτεραιότητα για την Τράπεζα. Σε συνεργασία με την ασφαλιστική εταιρία του Ομίλου (ΦΟΙΝΙΕ-METROLIFE- ΕΜΠΟΡΙΚΗ), προσφέρει ένα σύνολο ασφαλιστικών καλύψεων για το προσωπικό και τις οικογένειές τους (ασφάλεια ζωής, ασφάλεια ανικανότητας για εργασία, αποταμιευτικό ασφαλιστικό πρόγραμμα αρωγής τέκνων, ασφαλιστικό πρόγραμμα πρόσθετης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για ανασφάλιστα παιδιά ηλικίας 25-30 ετών, επέκταση της νοσοκομειακής περίθαλψης για

νοσηλεία σε Δημόσιο ή Ιδιωτικό Νοσοκομείο στην Ελλάδα ή στο Εξωτερικό). Ειδικότερα, το 2002 η Τράπεζα δαπάνησε συνολικά 3.349,5 χιλιάδες ευρώ για τα αναφερόμενα ασφαλιστικά προγράμματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: ΔΑΠΑΝΕΣ ΟΜΑΔΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ 2002 (σε χιλ. ευρώ)

	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ	ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΡΩΓΗ	1.486,0	420,0	1.906,2
ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ 25-30 ΕΤΩΝ	1,7	16,9	18,6
ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ	518,7	0,0	518,7
ΟΜΑΔΙΚΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ	906,0		906,0
ΣΥΝΟΛΟ	2.912,4	437,1	3.349,5

Υγιεινή και ασφάλεια

Σημαντικό θέμα για την Τράπεζα είναι η πολιτική μέριμνας για την μείωση των επαγγελματικών κινδύνων. Η Τράπεζα συνεργάζεται με Εξωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης, με στόχο τη διαφύλαξη και προαγωγή της υγείας των εργαζομένων και των πελατών στους χώρους εργασίας. Διατίθεται εξοπλισμός πυρασφάλειας, διενεργούνται προληπτικοί έλεγχοι και το προσωπικό ασφαλείας είναι εκπαιδευμένο. Η Τράπεζα διαθέτει Κανονισμό Ασφαλείας που καλύπτει όλες τις κατηγορίες κινδύνων που μπορεί να προκύψουν και τις μεθόδους με τις οποίες επιτυγχάνεται η προστασία συμπεριλαμβανόμενης και αντισεισμικής προστασίας. Το κόστος για την εφαρμογή του προγράμματος υγιεινής και ασφάλειας κατά το 2002 ανήλθε στο ποσό των 168,5 χιλιάδων ευρώ.

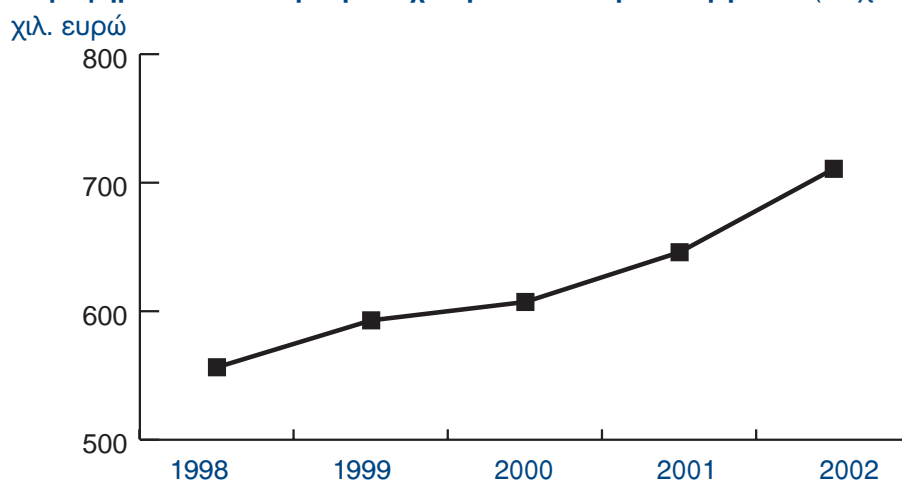
Ενίσχυση των συλλόγων

Η Τράπεζα ενισχύει οικονομικά τους Συλλόγους Εργαζομένων και Συνταξιούχων για την πραγματοποίηση πολιτιστικών και ψυχαγωγικών εκδηλώσεων, για τη διοργάνωση αθλητικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του εργασιακού αθλητισμού, καθώς επίσης και για την υλοποίηση προγραμμάτων επαγγελματικού προσανατολισμού για τα παιδιά των εργαζομένων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 14: ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ (σε χιλ. ευρώ)

ΕΤΟΣ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
1998	495,2	28,8	32,5	556,4
1999	529,9	29,6	33,4	592,9
2000	542,6	30,3	34,2	607,2
2001	579,4	31,2	35,3	645,9
2002	641,7	32,5	36,6	710,8

Γράφημα 14: Οικονομική ενίσχυση των συλλογικών οργάνων (σε χιλ. ευρώ)

Υποτροφίες και χρηματικά βραβεία στα παιδιά

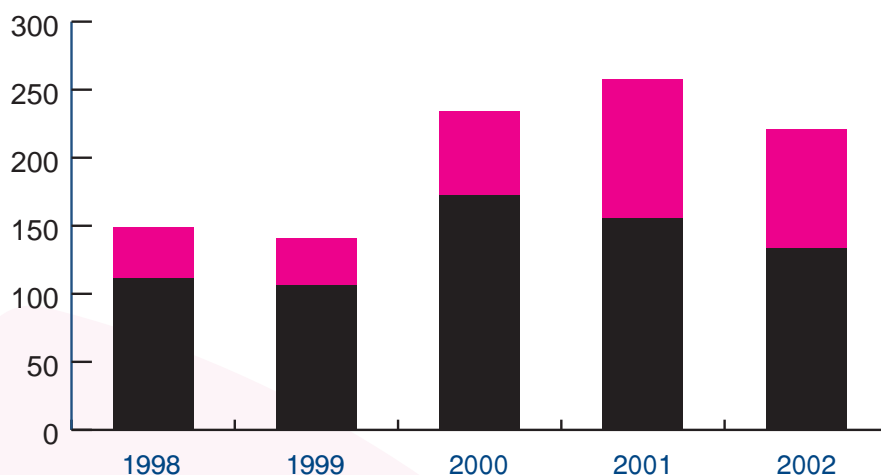
Η Εμπορική Τράπεζα επιβραβεύει τις άριστες επιδόσεις των παιδιών της. Από το 1996 χορηγεί υποτροφίες σε παιδιά εργαζομένων και συνταξιούχων για την εισαγωγή τους στα Α.Ε.Ι. και την άριστη επίδοσή τους στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι., ενθαρρύνοντας την ανάπτυξη ευγενούς άμιλλας. Επίσης, η Τράπεζα χορηγεί χρηματικά βραβεία σε παιδιά εργαζομένων και συνταξιούχων που αριστεύουν στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Η Τράπεζα δαπάνησε 221 χιλιάδες ευρώ για τη βράβευση των παιδιών των εργαζομένων και των συνταξιούχων, που αρίστευσαν στις σπουδές τους κατά το σχολικό και ακαδημαϊκό έτος 2001-2002.

ΠΙΝΑΚΑΣ 15: ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ (σε χιλ. ευρώ)

ΕΤΟΣ	Υποτροφίες	Χρηματικά βραβεία	ΣΥΝΟΛΑ
1998	112	37	149
1999	107	34	141
2000	173	61	234
2001	156	102	258
2002	134	87	221

Γράφημα 15: Υποτροφίες και χρηματικά βραβεία σε παιδιά εργαζομένων και συνταξιούχων
(σε χιλ. ευρώ)

Ειδικές άδειες

Επιθυμώντας να συμβάλλουμε στη συμφιλίωση της οικογένειας με την επαγγελματική ζωή, παρέχουμε στο προσωπικό μας, για τις παρακάτω ειδικές περιπτώσεις, άδεια με αποδοχές:

- Σε γονείς παιδιών με ειδικές ανάγκες: Με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, αν εκ του λόγου αυτού απαιτείται οι γονείς να απουσιάσουν από την Υπηρεσία τους, χορηγείται ειδική άδεια πέντε ημερών με αποδοχές για κάθε ημερολογιακό έτος.
- Άδεια πένθους: Χορηγείται άδεια απουσίας δύο (2) ημερών με αποδοχές, σε περίπτωση θανάτου συζύγου ή συγγενούς α' βαθμού εξ αίματος και αγχιστείας.
- Άδεια παρακολούθησης σχολικής επίδοσης: Οι γονείς που έχουν παιδιά ηλικίας μέχρι 18 ετών, τα οποία παρακολουθούν μαθήματα στοιχειώδους ή μέσης εκπαίδευσης, δύνανται να απουσιάζουν ορισμένες ώρες ή ολόκληρη την ημέρα μέχρι τη συμπλήρωση έξι (6) εργασίμων ημερών, για κάθε ημερολογιακό έτος, προκειμένου να επισκεφθούν το σχολείο των παιδιών τους.

Πολιτική για την εκπαίδευση του προσωπικού

Στην Εμπορική Τράπεζα φροντίζουμε ιδιαίτερα για την εκπαίδευση του προσωπικού μας. Η συνεχής εκπαίδευση είναι προϋπόθεση για να μπορεί το προσωπικό μας να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις αλλαγές και στις προκλήσεις της αγοράς. Η Τράπεζα παρέχει βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση, κατάρτιση εξ'αποστάσεως, στήριξη για συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα και συνέδρια που οργανώνουν άλλοι φορείς στο εσωτερικό ή και στο εξωτερικό, καθώς και στήριξη για την παρακολούθηση Μεταπτυχιακών σπουδών και για απόκτηση Μάστερ.

Έρευνα εκπαιδευτικών αναγκών

Τα ενδοεπιχειρησιακά εκπαιδευτικά προγράμματα προσδιορίζονται από τις οδηγίες και τους στόχους της Διοίκησης και τις διαπιστωμένες ανάγκες των Τραπεζικών, Επιτελικών - Υποστηρικτικών Μονάδων της Τράπεζας καθώς και των Περιφερειών.

Βάση για την κατάρτιση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων της Τράπεζας είναι η έρευνα εκπαιδευτικών αναγκών που διεξάγεται ετησίως από την Διεύθυνση Εκπαίδευσης. Κύρια εργαλεία της έρευνας αυτής είναι τα ερωτηματολόγια ή / και προσωπικές συνεντεύξεις με τα αρμόδια κλιμάκια της Τράπεζας. Για το 2003 η ετήσια έρευνα εκπαιδευτικών αναγκών θα πραγματοποιηθεί και στις θυγατρικές μας εταιρείες, ώστε να υποστηριχθούν εκπαιδευτικά με τα υπάρχοντα εκπαιδευτικά προγράμματα ή άλλα εξειδικευμένα και οι εταιρείες του Ομίλου της Εμπορικής Τράπεζας.

Σύστημα Επαγγελματικής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης

Η Τράπεζα εφαρμόζει "Σύστημα Επαγγελματικής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης προσωπικού", το οποίο προβλέπει τη σύνδεση της θέσης εργασίας με τις γνώσεις και ικανότητες που πρέπει να έχει ένας υπάλληλος, προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της θέσης αυτής.

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα καταρτίζονται και αναθεωρούνται με βάση τόσο την εκπαιδευτική πολιτική και τους στόχους της Τράπεζας, όσο και τις διαπιστωμένες εκπαιδευτικές ανάγκες των Μονάδων της. Όλοι οι εργαζόμενοι στην Τράπεζα παρακολουθούν οπωσδήποτε τα βασικά προγράμματα που προβλέπονται για την θέση εργασίας τους. Μπορούν, επίσης, να υποβάλλουν αιτήσεις συμμετοχής σε προγράμματα εκτός των βασικών της θέσης τους - προαιρετικά - μόνο όταν έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο των βασικών προγραμμάτων για την θέση τους.

Η κτιριακή υποδομή για την ενδοεπιχειρησιακή εκπαίδευση

Η Τράπεζα διαθέτει:

- Πιστοποιημένο, σύγχρονο, ιδιόκτητο εκπαιδευτικό κέντρο, στην Αθήνα, συνολικού εμβαδού 1000 τμ, στην οδό Αιόλου αρ. 72, που περιλαμβάνει: 7 αίθουσες διδασκαλίας, 5 δωμάτια εργασίας, χώρους υποστήριξης (τηλεπικοινωνίες, παραγωγή υλικού, αποθηκευτικοί χώροι), χώρους διαλειμμάτων και είναι πλήρως εξοπλισμένοι με σύγχρονα συστήματα παρουσιάσεων.

- Πιστοποιημένο, ιδιόκτητο κτίριο στην Αθήνα, οδό Μητροπόλεως 45, που περιλαμβάνει 7 αίθουσες διδασκαλίας και χώρους υποστήριξης. Στο κτίριο αυτό στεγάζεται η θυγατρική εταιρία "Τραπεζική Ανάπτυξη και Έρευνα ΑΕ" (ΣΤΕΠ) και χρησιμοποιείται κυρίως για τα μακροχρόνια ενδοεπιχειρησιακά εκπαιδευτικά προγράμματα.

- Για την εκπαίδευση του προσωπικού στις Περιφέρειες της Βόρειας Ελλάδας χρησιμοποιείτε το εκ-

παιδευτικό μας κέντρο στη Θεσσαλονίκη, που περιλαμβάνει 2 πλήρως εξοπλισμένες αίθουσες.

Συμμετοχή σε ενδοεπιχειρησιακά βραχυπρόθεσμα εκπαιδευτικά προγράμματα

Κατά το 2002, 2351 εργαζόμενοι παρακολούθησαν 32 βραχυπρόθεσμα ενδοεπιχειρησιακά εκπαιδευτικά προγράμματα εξειδικευμένης τραπεζικής επιμόρφωσης, γενικής διοικητικής επιμόρφωσης, προγράμματα ατομικής βελτίωσης, πωλήσεων και μικροπληροφορικής. Από τον συνολικό αριθμό των συμμετοχών (4139) προκύπτει ότι οι περισσότεροι από τους 2351 εργαζόμενους παρακολούθησαν περισσότερα από ένα βραχυπρόθεσμα ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 16: ΕΝΔΟΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	ΚΟΣΤΟΣ ΣΕ Χιλιάδες ευρώ
1998	3.593	1.844
1999	4.532	2.380
2000	4.115	2.144
2001	10.540	2.567
2002	4.139	2.210

Σημειώνεται ότι, ο υψηλός αριθμός συμμετοχών του έτους 2001 οφείλεται στην εκπαίδευση μεγάλου αριθμού υπαλλήλων σε εξειδικευμένα προγράμματα έκτακτης εκπαίδευσης, κυρίως σε Ξέπλυμα Χρήματος, Μετάπτωση σε Windows 2000 και στην εφαρμογή του πληροφοριακού συστήματος Siglo.

Στην εκπαίδευση συμμετέχουν άνδρες και γυναίκες όλων των ηλικιών κυρίως όμως των ηλικιών 31 - 50 ετών. (Πίνακες 17, 18)

ΠΙΝΑΚΑΣ 17: ΕΚΠΑΙΔΕΥΘΕΝΤΑ ΑΤΟΜΑ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ

ΕΤΟΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
1998	1.278	1.194	2.472
1999	1.500	1.207	2.707
2000	1.245	1.327	2.572
2001	2.156	2.208	4.364
2002	1.050	1.301	2.351

ΠΙΝΑΚΑΣ 18: ΕΚΠΑΙΔΕΥΘΕΝΤΑ ΑΤΟΜΑ ΚΑΤΑ ΗΛΙΚΙΑ

ΕΤΟΣ	20-30 ΕΤΩΝ	31-40 ΕΤΩΝ	41-50 ΕΤΩΝ	51 & ΑΝΩ
1998	520	975	762	215
1999	317	1.065	1.009	316
2000	452	1.062	840	218
2001	484	1.770	1.723	387
2002	361	828	953	209

Μακροπρόθεσμη εκπαίδευση:

διετές πρόγραμμα

Το 42% των εργαζομένων μας είναι απόφοιτοι Λυκείου, πολλοί εκ των οποίων, αν και με οικογένειες, επιθυμούν να διευρύνουν και να εμβαθύνουν τις τραπεζικές τους γνώσεις, χωρίς να διακόψουν την εργασιακή τους σχέση. Στην κατηγορία αυτή των εργαζομένων, η Τράπεζα παρέχει τη δυνατότητα παρακολούθησης εκπαιδευτικού προγράμματος σε σύγχρονα τραπεζικά θέματα. Το πρόγραμμα είναι πλήρους απασχόλησης, διετούς διάρκειας, και με πλήρεις αποδοχές για τους εργαζόμενους. Για τη συμμε-

τοχή τους στο πρόγραμμα οι εργαζόμενοι επιλέγονται κατόπιν εξετάσεων. Την εκπαίδευση οργανώνει και παρέχει η θυγατρική εταιρεία «Τραπεζική Ανάπτυξη και Έρευνα Α.Ε.» (ΣΤΕΠ).

Στο τρέχον εκπαιδευτικό πρόγραμμα, σε σύνολο σπουδαστών 58, οι άνδρες αποτελούν το 41,4% (24 άτομα) και οι γυναίκες το 58,6% (34 άτομα). Ο μέσος όρος ηλικίας τους είναι τα 32 χρόνια, 31% (18 άτομα) έχουν οικογένεια και το 33% (19 άτομα) προέρχεται από την περιφέρεια.

Οι απόφοιτοι του προγράμματος μπορούν να συμμετάσχουν στις διαδικασίες εξέλιξης καριέρας, που έχουν θεσπιστεί στην Τράπεζα, με συγκεκριμένα πλεονεκτήματα.

Πιλοτικό πρόγραμμα έξι εβδομάδων

Επίσης, κατά το 2002, 11 Δ/ντές Καταστημάτων της Τράπεζας και 2 στελέχη του Ομίλου, παρακολούθησαν επιμορφωτικό πρόγραμμα διάρκειας έξι εβδομάδων, σε θέματα χρηματοοικονομικής διοίκησης (Diploma in Managing Financial Services). Το Πρόγραμμα ήταν πιλοτικό και το οργάνωσε η θυγατρική εταιρεία «Τραπεζική Ανάπτυξη και Έρευνα Α.Ε.» (ΣΤΕΠ) και δίδαξαν Καθηγητές Πανεπιστημίου.

Ενθάρρυνση για την εκμάθηση ξένων γλωσσών

Η Τράπεζα θεωρεί απαραίτητο εφόδιο για το προσωπικό της τη γνώση ξένων γλωσσών και για το λόγο αυτό συμβάλλει αποφασιστικά στην εκμάθησή τους.

Η Τράπεζα χρηματοδοτεί τα δίδακτρα για την εκμάθηση ξένων γλωσσών, η οποία γίνεται με παρακολούθηση μαθημάτων σε κατά τόπους φροντιστήρια επιλογής των εργαζομένων. Για την Αγγλική γλώσσα μόνο υπάρχει η συμπληρωματική δυνατότητα παρακολούθησης προγράμματος σε ομάδες αποκλειστικά συμμετεχόντων της Τράπεζας, που διοργανώνονται για το λόγο αυτό από έγκριτους εξωτερικούς συνεργάτες της Τράπεζας.

Επιπλέον, η Τράπεζα χρηματοδοτεί τη διδασκαλία ιδιαίτερων μαθημάτων ξένων γλωσσών για τα στελέχη της, με τον όρο ότι τα μαθήματα γίνονται μετά το ωράριο εργασίας και στον εργασιακό χώρο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 19: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ.

ΕΤΟΣ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	ΚΟΣΤΟΣ σε χιλ.ΕΥΡΩ
1998	174	130,00
1999	228	161,60
2000	153	127,30
2001	170	123,10
2002	342	353,90

Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση

Το 2001 η Τράπεζα εγκαινίασε τη μέθοδο της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης. Τα οφέλη είναι σημαντικά τόσο για τους εργαζόμενους όσο και για την Τράπεζα. Για τους εργαζόμενους, ιδιαίτερα όσων κατοικούν σε απομακρυσμένες περιοχές, ή όσων κάνουν χρήση του μειωμένου ωραρίου, εξαλείφεται το εμπόδιο της απόστασης. Επίσης, εξαλείφεται το εμπόδιο του περιορισμένου αριθμού συμμετοχών σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα, με αποτέλεσμα να μπορεί να εκπαιδευτεί μεγάλος αριθμός υπαλλήλων. Για την Τράπεζα, προκύπτει δυνατότητα άμεσης διοχέτευσης της γνώσης σε όλη την ιεραρχική πυραμίδα, μείωσης του κόστους της εκπαίδευσης και μείωσης του χρόνου απουσίας των εκπαιδευομένων από την εργασία τους.

Εξωτραπεζική επιμόρφωση

Εκτός από την ενδοεπιχειρησιακή επιμόρφωση, η Τράπεζα ενισχύει τη συμμετοχή των εργαζομένων σε εκπαιδευτικά προγράμματα και σεμινάρια επιλεγμένων οργανισμών, στο εσωτερικό ή εξωτερικό. Κα-

τά το 2002, η Τράπεζα χρηματοδότησε 376 συμμετοχές, συνολικού κόστους 258,56 χιλιάδες ευρώ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 20: ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΣ ΓΙΑ ΕΞΩΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ.

ΕΤΟΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ		ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ			ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ Σε χιλ. ευρώ
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	ΚΟΣΤΟΣ Σε χιλ. ευρώ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	ΚΟΣΤΟΣ Σε χιλ. ευρώ	ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜ/ΤΟΧΩΝ	
1998	135	52,17	27	95,78	162	147,95
1999	184	99,28	17	65,87	201	165,15
2000	268	127,62	26	99,36	294	226,98
2001	267	146,77	47	186,75	314	333,52
2002	338	134,68	38	123,88	376	258,56

Μεταπτυχιακά προγράμματα Μάστερ

Στο πλαίσιο της ενεργού υποστήριξης των εργαζομένων για την εκπαιδευτική και επαγγελματική τους ανάπτυξη, η Τράπεζα καλύπτει, για περιορισμένο αριθμό εργαζομένων, τα έξοδα συμμετοχής τους σε Μεταπτυχιακά Προγράμματα πλήρους απασχόλησης, στην Ελλάδα και το εξωτερικό, για την απόκτηση Master σε γνωστικά αντικείμενα που η Τράπεζα καθορίζει.

ΠΙΝΑΚΑΣ 21: ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΜΑΣΤΕΡ ΜΕ ΔΑΠΑΝΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΕΤΟΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΣΕ ΧΙΛ. ΕΥΡΩ
1999	4	10	115.334
2000	1	10	119.149
2001	7	17	128.247
2002	6	8	66.077

Επιδότηση διδάκτρων και φοιτητική άδεια

Επιπλέον, η Τράπεζα διευκολύνει τους εργαζόμενους, που πραγματοποιούν τις σπουδές τους παράλληλα με την εργασία τους, επιδοτώντας τα διδάκτρα εργαζομένων και χορηγώντας φοιτητική άδεια 20 ημερών για κάθε έτος σπουδών.

Επιστροφή εργοδοτικής εισφοράς

Τέλος, σημειώνεται ότι η Τράπεζα διεκπεραίωσε τη διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης εργοδοτικής εισφοράς 0,45% μέσω Ο.Α.Ε.Δ, που αφορά στην επιμόρφωση του προσωπικού. Ολοκληρώθηκε η διαδικασία αποπληρωμής για την είσπραξη Ευρώ 750.000 περίπου για την εκπαιδευτική δραστηριότητα του έτους 2002.

Συμμετοχή σε κοινοτικά προγράμματα

Η Τράπεζα συμμετέχει ως εταίρος

- Στην Αναπτυξιακή Σύμπραξη Equal – Ανδρομέδα, για την υλοποίηση έργου της κοινοτικής πρωτοβουλίας EQUAL, με συντονιστή φορέα το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας.
- Σε πρόταση που έχει υποβάλει η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών στα πλαίσια των Κοινοτικών Προγραμμάτων για την Επαγγελματική Κατάρτιση Leonardo Da Vinci, με τίτλο DEMEFACETS και στοχεύει στην περαιτέρω ανάπτυξη του ρόλου του «Διευκολυντή» της εκπαίδευσης και της εκπαίδευσης μέσα στο χώρο εργασίας.
- Σε πρόταση που έχει υποβληθεί από την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, με κοινοπραξία φορέων, στην Γ.Γ.ΕΤ. για Νέες Μορφές Οργάνωσης των Επιχειρήσεων, της Εργασίας και της Κατάρτισης, με τίτλο «Ολοκληρωμένη προσέγγιση της διοίκησης των αλλαγών με χρήση ευφυϊών πληροφοριακών συστημάτων».

Η Εταιρική μας ευθύνη για την προστασία
του Περιβάλλοντος

Η Εμπορική Τράπεζα υπογράφοντας τη Διακήρυξη των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη, υπό την αιγίδα του Προγράμματος Περιβάλλοντος του ΟΗΕ, ανέλαβε την ηθική δέσμευση να εργασθεί προς την κατεύθυνση ενσωμάτωσης των περιβαλλοντικών διαστάσεων στις εργασίες της και στην επικοινωνία της με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Με την έκθεση αυτή η Εμπορική Τράπεζα ενημερώνει όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη ότι σκοπεύει να υιοθετήσει Περιβαλλοντική Πολιτική, το αργότερο μέχρι τον Αύγουστο του 2003, με τα παρακάτω ουσιώδη χαρακτηριστικά:

- Η πολιτική θα δημοσιοποιηθεί και θα αφορά όλες τις βασικές λειτουργίες.
- Η πολιτική θα περιέχει δεσμεύσεις για συγκεκριμένους στόχους, παρακολούθηση και έλεγχο των στόχων, καθώς και δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων.

Επίσης, η Εμπορική Τράπεζα σκοπεύει να υιοθετήσει Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, κατά τα πρότυπα του κοινοτικού συστήματος οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (EMAS II), το αργότερο μέχρι τον Αύγουστο του 2004.

Στο πλαίσιο αυτό, κατά το 2002 η Εμπορική Τράπεζα συνέχισε να εφαρμόζει μέτρα περιβαλλοντικής πολιτικής σε ορισμένες εργασίες, που αφορούν κυρίως στην εσωτερική λειτουργία της, καθώς και σε ενέργειες επικοινωνίας με στόχο την ενθάρρυνση της ευαισθητοποίησης των ενδιαφερομένων μερών για το περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη.

Στόχος μας η εσωτερική λειτουργία της Τράπεζας να γίνει φιλική προς το περιβάλλον.

• Τα κτήρια της Τράπεζας

Η Τράπεζα βρίσκεται σε διαρκή επισκευή ή επέκταση ή ανακαίνιση των κτιριακών εγκαταστάσεών της. Κατά μέσο όρο κάθε επτά χρόνια, η Τράπεζα παρεμβαίνει τεχνικά στα ιδιόκτητα ή ενοικιαζόμενα κτήριά της για τη βελτίωση της λειτουργικότητάς τους και της αισθητικής τους. Παράλληλα, η Τράπεζα παρεμβαίνει στα κτήριά της προκειμένου να εγκαταστήσει ή να επεκτείνει την τεχνολογική υποδομή τους. Είναι φυσικό, όταν η χρησιμοποιούμενη οικοδομική επιφάνεια αυξάνεται καθώς και όταν η τεχνολογική υποδομή αυξάνεται, να προκύπτει αυξημένη κατανάλωση ενέργειας. Ωστόσο, λαμβάνουμε τα παρακάτω μέτρα για την ελαχιστοποίηση της κατανάλωσης ενέργειας.

- Όλα τα κτήρια της Τράπεζας κατασκευάζονται ή επισκευάζονται με υλικά φιλικά προς το περιβάλλον.
- Όλα τα κτήρια της Τράπεζας εξοπλίζονται με εγκαταστάσεις θέρμανσης και ψύξης με την ελάχιστη κατανάλωση ενέργειας και περιβαλλοντικής επιβάρυνσης.
- Η θέρμανση και ψύξη στα κτήρια ρυθμίζεται ώστε να λειτουργεί μόνο τις εργάσιμες ημέρες και ώρες.

Τέλος, σημειώνεται ότι, όλα τα καινούργια κτήρια της Τράπεζας προβλέπουν το κεκλιμένο επίπεδο εισόδου για να διευκολύνονται τα άτομα με ειδικές κινητικές ανάγκες. Ωστόσο, αναγνωρίζουμε την πολεοδομική δυσκολία να προσαρμόσουμε τα παλιά κτήρια και για το λόγο αυτό μελετούμε καλές πρακτικές, προκειμένου να εξυπηρετούμε άτομα με ειδικές ανάγκες.

• Ο φωτισμός

Σημαντικό μέρος της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας αφορά στην κάλυψη αναγκών σε φωτισμό. Μερिमνούμε ώστε σε όλα τα καινούργια ή ανακαινισμένα κτήρια της Τράπεζας να χρησιμοποιούνται μόνο λάμπες νέας τεχνολογίας με χαμηλότερη απορρόφηση ενέργειας. Εκτιμούμε ότι το αργότερο σε μια

πενταετία (μέχρι το 2007) όλα τα κτήρια θα διαθέτουν μόνο λάμπες χαμηλής κατανάλωσης ενέργειας. Επίσης, το προσωπικό και τα στελέχη της Τράπεζας μεριμνούν για το σβήσιμο του φωτισμού, όταν δεν χρειάζεται.

- **Ανακύκλωση του παλαιόχαρτου**

Η Τράπεζα στέλνει ένα μέρος του παλαιόχαρτου προς ανακύκλωση. Όμως η ενέργεια αυτή γίνεται σε περιορισμένη κλίμακα και αφορά μόνο τα μεγάλα καταστήματά μας στην περιοχή της Αττικής και όχι, όπως θα επιθυμούσαμε, το σύνολο των καταστημάτων σε όλες τις πόλεις της χώρας. Αυτό συμβαίνει γιατί υπάρχουν σοβαρές δυσκολίες στην οργάνωση της αγοράς για την ανακύκλωση, που αφορούν στην συλλογή και στη μεταφορά του παλαιόχαρτου. Ο πρόσφατος νόμος για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων (Νόμος 2939/179 του 2001), και τα Προεδρικά Διατάγματα που αναμένεται να εκδοθούν εντός του 2003 για την εναλλακτική διαχείριση διαφόρων υλικών, εκτιμούμε ότι θα συμβάλλουν καθοριστικά και θα επιλυθούν τα προβλήματα της αγοράς σχετικά με την οργάνωση της συλλογής, μεταφοράς και διαχείρισης των υλικών. Η Τράπεζα δηλώνει ότι θα ανταποκριθεί στην ανάγκη για εναλλακτική διαχείριση των απαξιωμένων υλικών της και θα ενθαρρύνει τις πρωτοβουλίες για την οργάνωση της αγοράς και της ελληνικής κοινωνίας.

Βάρος απαξιωμένου χαρτιού που ανακυκλώθηκε (σε κιλά)	
Έτος	Ποσότητα
2000	197.000
2001	66.000
2002	115.000

- **Ανακύκλωση απαξιωμένου ηλεκτρονικού εξοπλισμού**

Η Τράπεζα διαθέτει "Σύστημα Εκκαθάρισης Εξοπλισμού & Αναλωσίμων Χωρίς Λειτουργική Χρησιμότητα". Στο πλαίσιο αυτό η Τράπεζα παραδίδει σε εταιρεία ανακύκλωσης τον απαξιωμένο τηλεπικοινωνιακό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό της.

Απαξιωμένος εξοπλισμός που ανακυκλώθηκε (σε αριθμό τεμαχίων)			
ΕΤΟΣ	2000	2001	2002
Τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός (μόντεμ, κάρτες για συνδέσεις, adaptors κλπ)	1042	0	6
Οθόνες PC	254	33	182
Βασικές Μονάδες	114	89	185
Εκτυπωτές	188	31	82
Πληκτρολόγια	139	0	164
ΑΤΜς	5	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	1742	153	619

- **Τα μεταφορικά μέσα της Τράπεζας.**

Κατά το 2002 η Τράπεζα για την κάλυψη των αναγκών της χρησιμοποίησε συνολικά 119 μεταφορικά μέσα (αυτοκίνητα, θωρακισμένα φορτηγά, μικρά λεωφορεία, μικρά φορτηγά, μηχανές και ελκυστήρα). Εξ' αυτών τα 51 είναι ιδιοκτησίας της και τα 68 μισθωμένα από τη θυγατρική εταιρεία ΕΜΠΟΡΙΚΗ RENT. Όλα τα προαναφερόμενα μεταφορικά μέσα είναι σύγχρονης τεχνολογίας, φιλικής προς το περιβάλλον. Επίσης, η Τράπεζα φροντίζει για την έγκαιρη αντικατάσταση των αυτοκινήτων της (περίπου κάθε τέσσε-

ρα χρόνια τα επιβατηγά και οκτώ χρόνια τα φορτηγά), ώστε να αποφεύγεται η επιβάρυνση του περιβάλλοντος. Κατά το 2002, η θυγατρική μας ΕΜΠΟΡΙΚΗ RENT, που δραστηριοποιείται στις εκμισθώσεις μέσων μεταφοράς, πιστοποιήθηκε με το EN ISO 9001:2000 Σύστημα Διαχείρισης της Ποιότητας, από την TÜV Management Service.

Υλικά καθαριότητας

Η Τράπεζα δαπανά σημαντικούς πόρους για την καθαριότητα των χώρων της. Στους διαγωνισμούς για την ανάθεση της καθαριότητας σε εξωτερικά συνεργεία, καθώς και για την αγορά υλικών καθαριότητας, προτεραιότητα έχουν τα οικολογικά υλικά καθαριότητας.

Πληροφοριακά Συστήματα / καθαρές τεχνολογίες

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί σύγχρονο δίκτυο εσωτερικής ηλεκτρονικής επικοινωνίας, που συμβάλλει στη μείωση των μετακινήσεων και της χρήσης έντυπου υλικού, διατηρώντας ταυτόχρονα υψηλό επίπεδο επικοινωνίας. Παράλληλα η Τράπεζα αναπτύσσει εναλλακτικά δίκτυα πώλησης και διανομής των προϊόντων και υπηρεσιών της, τα οποία εκτός από την ταχύτερη εξυπηρέτηση του πελάτη, συμβάλλουν στη μείωση των μετακινήσεων. Κατά το 2002 εμπλουτίστηκε η γκάμα των παρεχομένων υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας του e-banking, και κατά το 2003 θα προωθηθεί για πρώτη φορά στο ευρύ πελατειακό κοινό μας η τηλεφωνική τραπεζική με την αναβαθμισμένη υπηρεσία BANKTEL.

Η πιστωτική πολιτική.

Κατά το 2002 η Τράπεζα χρηματοδότησε έργα τα οποία σχεδιάστηκαν βάση ολοκληρωμένων περιβαλλοντικών μελετών και στοχεύουν στον εκσυγχρονισμό των υποδομών. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Αυτοχρηματοδοτούμενα - συγχρηματοδοτούμενα μεγάλα έργα υποδομής (αυτοκινητόδρομοι, έργα σταθερής τροχιάς, αερομεταφορές, λιμενικά αποχετευτικά, έργα ενεργειακού τομέα, τηλεπικοινωνιών) που συντελούνται στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού των υποδομών της χώρας, υλοποιούνται από το Δημόσιο και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα και συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε συνεργασία με ελληνικές και ξένες τράπεζες, η Εμπορική Τράπεζα συμμετείχε σε κοινοπρακτικά σχήματα χρηματοδότησης των μεγάλων έργων, όπως τα έργα κατασκευής της λεωφόρου Ελευσίνιας - Σπάτων (Αττική Οδός) και της Γέφυρας Ρίου - Αντιρρίου.

- τη Μονάδα Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας και Δικτύου Διανομής Ζεστού Νερού (Συμπαγωγή), στην πόλη των Σερρών. Πρόκειται για ιδιωτικό έργο, με τη συμμετοχή Δανικών συμφερόντων, που στοχεύει στη σταδιακή παροχή θέρμανσης και ζεστού νερού σε κατοικίες και επαγγελματικά ακίνητα της περιοχής.

- Έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (αιολικά πάρκα). Πρόκειται για επενδυτικά έργα που υποκαθιστούν την παραγωγή ενέργειας από επιβαρυντικά για το περιβάλλον ορυκτά (όπως, λιγνίτης, μαζούτ κλπ) με αιολικό δυναμικό.

- Ιδιωτικές επενδύσεις (βιομηχανικών μονάδων και τουριστικών εγκαταστάσεων), που υπάγονται στις ευεργετικές διατάξεις του αναπτυξιακού νόμου 2601/1998 και στοχεύουν στην προστασία του περιβάλλοντος, την εξοικονόμηση ενέργειας, την εναλλακτική χρήση ενέργειας, βιολογικούς καθαρισμούς κλπ. Για την Τράπεζα, η χρηματοδότηση αυτών των σχεδίων είναι πάντα σε προτεραιότητα.

Ενημέρωση του κοινού.

Συμμετέχουμε και ενθαρρύνουμε πρωτοβουλίες τρίτων προκειμένου να ενισχυθεί η ευαισθητοποίη-

ση των ενδιαφερομένων μερών για την προστασία του περιβάλλοντος. Ειδικότερα κατά το 2002:

- συνεργασθήκαμε με το Σύνδεσμο Εισαγωγέων Ανταλλακτικών Αυτοκινήτων για την ενημέρωση των μελών του για την "Κοινωνική Ευθύνη των Επιχειρήσεων"

- οργανώσαμε διερευνητική σύσκεψη με φορείς επιχειρήσεων της Δυτικής Αττικής, προκειμένου να προσδιορισθούν οι χρηματοδοτικές ανάγκες των επιχειρήσεων για επενδυτικά σχέδια προστασίας του περιβάλλοντος. Στη συνέχεια με τους ίδιους φορείς, συνδιοργανώσαμε στη Δυτική Αττική ενημερωτική εκδήλωση με θέμα " Χρηματοδότηση της Αντιρρυσαντικής Τεχνολογίας". Σημειώνουμε ότι η Δυτική Αττική είναι μια επιβαρημένη περιβαλλοντικά περιοχή, στην οποία υπάρχει υψηλή συγκέντρωση μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, και συνεπώς οι συνέργειες της Τράπεζας με τους φορείς των επιχειρήσεων , μπορούν να συμβάλλουν σε ένα θετικό αποτέλεσμα για την τοπική κοινωνία.

- ενισχύσαμε τη δράση περιβαλλοντικών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων.

ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Οι Χρηματοπιστωτικοί φορείς, που υπογράφουμε την παρούσα διακήρυξη, αναγνωρίζουμε ότι η αειφόρος ανάπτυξη εξαρτάται από τη σύνδεση μεταξύ της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και της προστασίας του περιβάλλοντος, με στόχο την ισορροπία των συμφερόντων της παρούσας και των μελλοντικών γενεών. Επιπλέον αναγνωρίζουμε ότι η επιδίωξη της αειφόρου ανάπτυξης αποτελεί συλλογική ευθύνη των κυβερνήσεων, των επιχειρήσεων και των ατόμων. Δεσμευόμαστε να εργαστούμε σε συνεργασία με τους ανωτέρω στα πλαίσια των μηχανισμών της αγοράς προς την κατεύθυνση κοινών περιβαλλοντικών σκοπών.

1. Γενικές αρχές της Αειφόρου Ανάπτυξης.

1.1 Θεωρούμε την αειφόρο ανάπτυξη ως θεμελιώδη πλευρά της ορθολογικής διοίκησης κάθε επιχείρησης.

1.2. Πιστεύουμε ότι η πρόοδος προς την αειφόρο ανάπτυξη μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα στα πλαίσια των μηχανισμών της αγοράς για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος. Πιστεύουμε ότι οι κυβερνήσεις σε όλες τις χώρες έχουν να παίξουν κυρίαρχο ρόλο στην καθιέρωση και επιβολή μακροπρόθεσμων κοινών περιβαλλοντικών προτεραιοτήτων και αξιών.

1.3. Θεωρούμε ότι ένας ευπροσάρμοστος και δυναμικός τομέας χρηματοοικονομικών υπηρεσιών αποτελεί σπουδαίο παράγοντα ενίσχυσης της αειφόρου ανάπτυξης, σε συνεργασία με άλλους οικονομικούς παράγοντες.

1.4. Αναγνωρίζουμε ότι η αειφόρος ανάπτυξη αποτελεί υποχρέωση και δέσμευση του επιχειρηματικού κόσμου και αναπόσπαστο μέρος των επιδιώξεών μας, όσον αφορά στον κοινωνικό ρόλο των επιχειρήσεων.

2. Διαχείριση Περιβάλλοντος και Χρηματοπιστωτικοί Φορείς.

2.1 Συμφωνούμε με την προσεκτική προσέγγιση της διαχείρισης του περιβάλλοντος, που επιχειρεί να προβλέψει και να προλάβει την πιθανή υποβάθμισή του.

2.2 Δεσμευόμαστε να συμμορφωνόμαστε με τοπικούς, εθνικούς και διεθνείς περιβαλλοντικούς κανόνες, που σχετίζονται με τη λειτουργία μας και τις υπηρεσίες μας. Εργαζόμαστε προς την κατεύθυνση ενσωμάτωσης των περιβαλλοντικών διαστάσεων στις εργασίες μας, στη διαχείριση στοιχείων ενεργητι-

κού και στις επιχειρηματικές μας αποφάσεις, σε όλες τις αγορές.

2.3 Αναγνωρίζουμε ότι οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση των επιχειρηματικών κινδύνων και την άσκηση της επιχειρηματικής διοίκησης, στις εγχώριες και διεθνείς δραστηριότητές μας. Προσδοκούμε από τους πελάτες μας να συμμορφώνονται προς το κάθε κανονισμό προστασίας του περιβάλλοντος και να χρησιμοποιούν ορθές περιβαλλοντικές πρακτικές, ως δείγματα αποτελεσματικής εταιρικής διαχείρισης.

2.4 Προωθούμε τις καλές πρακτικές στην περιβαλλοντική διαχείριση, στους τομείς εξοικονόμησης ενέργειας, ανακύκλωσης υλικών και ελαχιστοποίησης απορριμμάτων. Θα επιδιώξουμε τη συνεργασία με εταίρους, προμηθευτές και υπεργολάβους, που ακολουθούν εξ' ίσου υψηλά πρότυπα προστασίας του περιβάλλοντος.

2.5 Αναθεωρούμε τακτικά τις πρακτικές μας για να ενσωματώνουμε τις σχετικές εξελίξεις στον τομέα της περιβαλλοντικής διαχείρισης. Ενθαρρύνουμε τη βιομηχανία, για να προωθεί την έρευνα σε αυτόν και σε άλλους σχετικούς τομείς.

2.6 Αναγνωρίζουμε την ανάγκη για διεξαγωγή εσωτερικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων σε περιοδική βάση και σταθμίζουμε τις δραστηριότητές μας σύμφωνα με τις περιβαλλοντικές μας επιδιώξεις.

2.7 Ενθαρρύνουμε τον τομέα των Χρηματοπιστωτικών φορέων να αναπτύξει προϊόντα και υπηρεσίες, που θα προωθούν την προστασία του περιβάλλοντος.

3 Ενημέρωση του Κοινού και Επικοινωνία

3.1 Συνιστούμε στους Χρηματοπιστωτικούς Φορείς να προετοιμάσουν και να δημοσιεύσουν μια δήλωση σχετικά με την πολιτική, που ακολουθούν στον τομέα προστασίας του περιβάλλοντος και να συντάξουν περιοδικές εκθέσεις, όπου θα αναφέρουν τις ενέργειες που έχουν κάνει για να προωθήσουν την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών παραμέτρων στις δραστηριότητές τους.

3.2 Θα παρέχουμε την κατάλληλη πληροφόρηση στους πελάτες μας με σκοπό την ενίσχυση των δυνατοτήτων τους για την μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων και την προαγωγή της αειφόρου ανάπτυξης.

3.3 Θα ενθαρρύνουμε την διαφάνεια και το διάλογο, όσον αφορά στη διαχείριση του περιβάλλοντος, με κάθε πλευρά, όπως κυβερνήσεις, πελάτες, προσωπικό, μετόχους και κοινό.

3.4 Ζητούμε από το Πρόγραμμα Περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών (UNEP), στα πλαίσια των δυνατοτήτων του, να βοηθήσει τη διεύρυνση επιπλέον αρχών και σκοπών της Διακήρυξης με την παροχή πληροφοριών σχετικών με την αειφόρο ανάπτυξη.

3.5 Καλούμε και άλλους Χρηματοπιστωτικούς Φορείς να προσυπογράψουν τη Διακήρυξη αυτή. Δεσμευόμαστε να μοιραστούμε μαζί τους την εμπειρία και τη γνώση με στόχο τη διεύρυνση των καλών πρακτικών.

3.6 Συνεργαζόμαστε σε τακτά χρονικά διαστήματα με την UNEP και θα κάνουμε ανασκόπηση του βαθμού υλοποίησης της παρούσας Διακήρυξης και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, θα γίνει αναθεώρησή της.

Όλοι οι υπογράφοντες, στηρίζουμε τις αρχές, που περιέχονται στην ανωτέρω Διακήρυξη και καταβάλλουμε προσπάθειες ούτως ώστε οι πολιτικές μας και οι επιχειρηματικές μας ενέργειες να προωθούν την προστασία του περιβάλλοντος και την επιδίωξη της αειφόρου ανάπτυξης.

Η εταιρική μας ευθύνη
για το κοινωνικό σύνολο.

Εκτός από επιτυχημένη επιχείρηση, κρίνουμε αναγκαίο η Τράπεζα να είναι και κοινωνικά υπεύθυνη επιχείρηση, επιστρέφοντας στο κοινωνικό σύνολο ένα μέρος της επιτυχίας της. Η Εμπορική Τράπεζα έχει μακρά παράδοση στη στήριξη πρωτοβουλιών που στοχεύουν στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς (με έμφαση στη διάσωση μνημείων της Ελληνικής Ιστορίας και της Παράδοσης), στην ενίσχυση της τέχνης και του πολιτισμού, του αθλητισμού, της υγείας, της παιδείας, στην προστασία του περιβάλλοντος, στην προαγωγή της έρευνας και των επιστημών, και στην υποστήριξη των νέων. Κατά το 2002, η Τράπεζα επέστρεψε στο κοινωνικό σύνολο 775.268 ευρώ στηρίζοντας τις παρακάτω δραστηριότητες.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΠΟΡΩΝ ΣΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟ 2002	
Σε χιλιάδες _	
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΔΑΠΑΝΗ
Πολιτισμός	63,828
Αθλητισμός	30,255
Παιδεία	31,928
Περιβάλλον	20,474
Υγεία	117,388
Κοινωνικοί φορείς	60,207
Στήριξη των νέων	424,734
Λοιπά	24,455
ΣΥΝΟΛΟ	775,268

Πολιτισμός

Θέατρο

Συνεχίσαμε να εφαρμόζουμε την πολιτική ενίσχυσης θεατρικών σχημάτων, που ξεκίνησε από το 1998. Στηρίζουμε θεατρικά σχήματα που παρουσιάζουν έργα κυρίως στην Ελληνική περιφέρεια, αλλά και στην πρωτεύουσα. Η Τράπεζα προαγοράζει εισιτήρια παραστάσεων των περιφερειακών και πρωτοποριακών θεάτρων, τα οποία διαθέτει δωρεάν στην πελατεία και το προσωπικό της, δίνοντας την ευκαιρία σε πελάτες και υπαλλήλους να πηγαίνουν μαζί στο θέατρο.

Στο πλαίσιο αυτό, κατά το 2002, ενισχύθηκαν:

- Το μοναδικό στον κόσμο τρένο – θέατρο «Το τρένο στο Ρουφ», μία αναπαλαιωμένη αμαξοστοιχία του 1950 σταθμευμένη στο σιδηροδρομικό σταθμό του Ρουφ, που λειτουργεί ως καινοτόμος θεατρικός χώρος.
- Η Θεατρική Αστική Εταιρεία «Ιερά Οδός», η οποία στεγάζεται σε ένα αναπαλαιωμένο χυτήριο που έχει μετατραπεί σε θεατρικό πολιτιστικό χώρο.
- Το θέατρο «ΜΕΛΙ» για την παράσταση του Ελβετού δραματογράφου Φρήντριχ Ντύρρενματ «Play Strindberg».
- Το θέατρο «ΑΡΓΩ» για την παράσταση «Καληνύχτα Μητέρα».
- Τα Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα Κέρκυρας και Ρούμελης για μια σειρά παραστάσεών τους σε πολλές επαρχιακές πόλεις.
- Η παράσταση «Λυσιστράτη» του Αριστοφάνη στο θέατρο Λυκαβηττού στα πλαίσια των εκδηλώσεων του Φεστιβάλ Αθηνών.
- Οι θεατρικές παραστάσεις «GUIYANG» της Όπερας του Πεκίνου, οι οποίες προβλήθηκαν στον πολυχώρο «ΑΘΗΝΑΪΣ» με την ευκαιρία της συμπλήρωσης των 30 χρόνων από την αποκατάσταση των διπλωματικών σχέσεων μεταξύ Ελλάδας και Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας. Οι παραστάσεις αυτές διοργα-

νώθηκαν από το Ελληνο-Κινεζικό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο σε συνεργασία με την Πρεσβεία της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, κατά τη διάρκεια ενός Επιχειρηματικού και Πολιτιστικού πενθήμερου.

Μουσική

Συνεχίζοντας τη συμβολή μας στο χώρο της μουσικής ενισχύσαμε:

- Το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών με την υποστήριξη του Κύκλου "Φεστιβάλ Μουσικής Δωματίου".
- Τη συναυλία του συνθέτη Ηλία Ανδριόπουλου που έγινε στο Queen Elizabeth Hall του Λονδίνου, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού.
- Την εκδήλωση για την πολιτιστική συνεισφορά της Ελλάδος στην Ευρώπη, που πραγματοποιήθηκε στο Chateau de la Murette του Παρισιού, με τη διάσημη υψίφωνο Έλενα Κελεσίδου και τον πιανίστα Δημήτρη Γιάκα, με την ευκαιρία της Ελληνικής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Το Εθνικό Ωδείο Χαλανδρίου στο πλαίσιο εορτασμού των 60 χρόνων λειτουργίας του.
- Το Αναγεννησιακό συγκρότημα «ΚΕΛΣΟΣ», στο πλαίσιο των πολιτιστικών εκδηλώσεων που διοργανώνει η Εταιρεία Κοινωνικής Παρέμβασης και Πολιτισμού της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μαγνησίας στην πόλη του Βόλου.
- Τις μουσικές εκδηλώσεις του Sani Festival, που πραγματοποιήθηκαν καθ' όλη την τουριστική περίοδο, στη Χαλκιδική.
- Τον Πολιτιστικό Οργανισμό Δήμου Ρόδου, για τον ύμνο στο Αρχιπέλαγος του Αιγαίου, ένα μουσικό δρώμενο σε ποίηση των Σεφέρη, Ελύτη, Βάρναλη, Λουντέμη, Ρίτσου.

Εκθέσεις έργων τέχνης και εκθέσεις βιβλίου

Η Εμπορική Τράπεζα ενίσχυσε τις παρακάτω εκθέσεις, οι οποίες προβάλλουν στο ευρύ κοινό μοναδικές εικόνες, σπάνιους πίνακες και σημαντικά βιβλία:

- Έκθεση με έργα τέχνης συλλογής του Μουσείου Μοντέρνας και Σύγχρονης Τέχνης του Van Abbe Museum της Ολλανδίας, που έγινε στην Αθήνα.
- Έκθεση Βιβλίου του Υπουργείου Εξωτερικών με βιβλία που έχουν γραφεί από διπλωματικούς υπαλλήλους και άλλα στελέχη του Υπουργείου μεταξύ των οποίων και ο νομπελίστας ποιητής Γιώργος Σεφέρης.
- Έκθεση του Ιστορικού Φωτογραφικού Αρχείου της Νεότερης Ελλάδας με θέμα «ΘΥΣΙΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ», στην πόλη της Καλαμάτας.
- Έκθεση ζωγραφικής με έργα του 17ου αιώνα της Ολλανδικής Τέχνης από τις συλλογές του Μουσείου Dordrecht, που οργάνωσε Εθνική Πινακοθήκη - Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου.
- Έκθεση ζωγραφικής με έργα του μουσείου «ΦΡΥΣΙΡΑ» στο Μεσολόγγι, κατά την περίοδο των Εορτών Εξόδου, που αποτελούν κορυφαία εκδήλωση της πόλης.

Πνευματικά Κέντρα – Σύλλογοι / Κέντρα Ερευνών & Διάσωσης της Παράδοσης

- Ιδιαίτερης σημασίας ήταν η συμμετοχή της Τράπεζας στις εκδηλώσεις του Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών με στόχο την προώθηση της μελέτης των Αρχαίων Ελληνικών στους μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των χωρών της Ευρώπης.
- Η Εταιρεία Κυθηραϊκών Μελετών, που έχει θέσει στόχο την διάσωση των Βυζαντινών Μνημείων της νήσου των Κυθήρων, το 2002 ενισχύθηκε για την έναρξη του έργου της αναστήλωσης της Βυζαντινής εκκλησίας του Αγίου Νικήτα, που περιέχει σπάνιες τοιχογραφίες.
- Ενισχύθηκε ο Πολιτιστικός Σύλλογος «Η ΠΑΛΙΑ ΓΡΑΦΙΚΗ ΑΘΗΝΑ» για τη διοργάνωση εκδηλώσε-

ων και συναυλιών με σκοπό την προστασία και διατήρηση του παραδοσιακού χρώματος, των ηθών και εθίμων της παλιάς Αθήνας.

Μουσεία – Αρχαιολογικοί Χώροι

- Ενίσχυση του Λαογραφικού – Χορευτικού Συλλόγου Αμφίκλειας «ΔΑΔΙΩΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ» για την ίδρυση του μοναδικού στο είδος του Μουσείου Ψωμιού με την επίβλεψη του Κέντρου Έρευνας της Ελληνικής Λαογραφικής Ακαδημίας Αθηνών.

- Ενίσχυση του Νομισματικού Μουσείου για εμπλουτισμό των συλλογών του με αγορά σπανίων τύπων αρχαίων νομισμάτων από το εσωτερικό και εξωτερικό και τη δημιουργία συμβατικών και ηλεκτρονικών προγραμμάτων και ενημερωτικών εκδόσεων για το επιστημονικό και το ευρύτερο κοινό.

Παιδεία

Διαρκής είναι η υποστήριξη της Τράπεζας για την ενίσχυση ενεργειών που προάγουν την έρευνα και τις επιστήμες. Κατά το 2002 ενισχύθηκαν:

- Το Πανεπιστήμιο Αθηνών, Οικονομικό Τμήμα, για τη δημιουργία δικτυακού τόπου και για ηλεκτρονικές βελτιώσεις της βιβλιοθήκης του.

- Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

- Η βασική εκπαίδευση της χώρας με πολλαπλές αποστολές βιβλίων και PC σε σχολεία σε ολόκληρη τη χώρα.

- Δημοτικές βιβλιοθήκες δήμων, σωματείων και άλλων μαζικών φορέων με αποστολές βιβλίων.

Υγεία

Η Τράπεζα στήριξε το σημαντικό έργο του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών.

Προστασία του Περιβάλλοντος

Η ενίσχυση της ευαισθητοποίησης του προσωπικού μας και του ευρύτερου κοινού για την προστασία του περιβάλλοντος είναι στους άμεσους στόχους μας. Στο πλαίσιο αυτό η Τράπεζα στήριξε πρωτοβουλίες της "Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης" καθώς και της "Εταιρίας Προστασίας του Αστικού Περιβάλλοντος".

Αλληλεγγύη προς Κοινωνικές Ομάδες

Η Τράπεζα συνέχισε να εκδηλώνει την αλληλεγγύη της στηρίζοντας κοινωνικές ομάδες και φορείς που με τις εθελοντικές υπηρεσίες τους προσφέρουν σημαντικό έργο στο κοινωνικό σύνολο, όπως:

- Το Κέντρο Αποκατάστασης Αναπήρων Παιδιών Βούλας, για την οργάνωση μιας πτέρυγας.

- Την οργάνωση "Γιατροί του Κόσμου".

- Το Σωματείο «Κάνε μια ευχή».

- Τους Εθελοντές Δασοπροστασίας Αττικής.

- Το Ινστιτούτο Φιλανθρωπίας.

- Διάφορα ιδρύματα ατόμων με ειδικές ανάγκες.

- Λοιπά

Η Χορωδία μας

Η Χορωδία μας ιδρύθηκε το 1964 και έκτοτε λειτουργεί αδιάλειπτα με συναυλίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, εξυπηρετώντας κοινωφελείς σκοπούς παράλληλα με την καλλιτεχνική της προσφορά. Η χορωδία μας συμμετείχε σε διεθνείς χορωδιακούς διαγωνισμούς κερδίζοντας διακρίσεις. Αναφέρουμε το πρώτο και τρίτο βραβείο παγκόσμιου μουσικού φεστιβάλ Llangollen στην Ουαλία της Βρετανίας, και το δεύτερο βραβείο διεθνούς διαγωνισμού χορωδιών στο Arezzo της Ιταλίας. Στην Ελλάδα έχει δώσει πάνω από 800 συναυλίες και έχει συνεργαστεί με όλες τις Συμφωνικές Ορχήστρες της Ελλάδας.

Η Χορωδία μας αποτελείται από 45 μέλη, είναι αμιγώς ανδρική και τα μέλη της είναι κατά βάση εργαζόμενοι της Τράπεζας.

Κατά τη διάρκεια του 2002 η Χορωδία μας συμμετείχε σε συναυλίες σε διάφορα θέατρα της Ελλάδας, όπως, στον Ιερό Ναό Αγίου Παντελεήμονος Αθηνών με ύμνους της Μεγάλης Εβδομάδος, στο Δημοτικό Θέατρο Καρδίτσας, στο Δημοτικό Θέατρο "Απόλλων" της Σύρου, στη Ρωμαϊκή Αγορά σε μεγάλη εκδήλωση αφιερωμένη στα παιδιά της Αφρικής που πάσχουν από Aids, στο συνεδριακό κέντρο του Πανεπιστημίου Πατρών, στο Ηράκλειο Κρήτης, στο Μέγαρο Μουσικής στη Βέροια.

Οι Εκδόσεις μας

Οι εκδόσεις μας χρονολογούνται από το 1957. Τα βιβλία της Τράπεζας, γραμμένα από καταξιωμένους συγγραφείς, πραγματεύονται κυρίως θέματα της ιστορίας, της τέχνης και του φυσικού περιβάλλοντος. Με την άρτια παρουσίαση και την καλλιτεχνική τους ποιότητα κατέχουν ξεχωριστή θέση στο χώρο του βιβλίου.

Κατά το 2002:

- Εκδώσαμε το βιβλίο «Η ελλαδική ναοδομία κατά τον 12ο αιώνα», με 644 σελίδες και 570 εικόνες, γραμμένο από τον Χαράλαμπο Μπούρα, ομότιμο καθηγητή του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου, και τη Λασκαρίνα Μπούρα. Το θέμα του βιβλίου είναι οι εκκλησίες που κτίστηκαν στη διάρκεια του 12ου αιώνα στο "Ελλαδικόν", στη μεγάλη δηλαδή επαρχία του βυζαντινού κράτους που περιελάμβανε τη Θεσσαλία, τη Στερεά Ελλάδα, την Εύβοια και την Πελοπόννησο. Το βιβλίο αυτό αποτελεί βασικό εγχειρίδιο για την αρχιτεκτονική και τη γλυπτική του Βυζαντίου στον 12ο αιώνα και θα συμβάλει ουσιαστικά στη συστηματική μελέτη του μνημειακού πλούτου της χώρας μας.

- Εκδώσαμε το λεύκωμα «Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος - Ένα χρονικό». Το βιβλίο αυτό είναι συνέκδοση της Εμπορικής Τράπεζας και του Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου (ΕΛΙΑ).

- Ολοκληρώθηκε η επιμέλεια της μετάφρασης στα ελληνικά του βιβλίου του Ρώσου περιηγητή Β.Π. Ορλώφ-Νταβίντσοφ «Αναμνήσεις από το ταξίδι στα Ιόνια νησιά, την Ελλάδα, τη Μικρά Ασία και την Τουρκία στα 1835», τόμ. Α'-Β', Αγία Πετρούπολη, 1839-1840. Το βιβλίο θα εκδοθεί το 2003.

Στηρίζουμε το αθλητικό πνεύμα

Η Εμπορική Τράπεζα έχει παράδοση στην ενίσχυση του αθλητικού πνεύματος. Εν όψη των Ολυμπιακών Αγώνων, κρίνουμε σκόπιμη την ενίσχυση αθλητικών εκδηλώσεων, ειδικά δε αθλημάτων που παρουσιάζουν μικρό ενδιαφέρον για προσέλκυση χορηγών.

- **Στην Ποδηλασία**, η Τράπεζα είναι από το 1998 αποκλειστικός χορηγός της Ελληνικής Ομοσπονδίας

Ποδηλασίας, η οποία έχει αρχίσει να προσθέτει διακρίσεις στον Ελληνικό αθλητισμό. Η Τράπεζα ανέλαβε Εθνικός Χορηγός του αθλήματος ως το 2005, καθώς και την αποκλειστική χορηγία του Διεθνούς Ποδηλατικού Γύρου Ανδρών 2002, που διεξήχθη με επιτυχία στη χώρα μας με την συμμετοχή 15 χωρών.

- **Στο στίβο**, ενισχύθηκε η Ακαδημία Ολυμπιονικών του Πανελληνίου Γυμναστικού Συλλόγου, μία από τις παλαιότερες και πιο ιστορικές ομάδες της χώρας, που έχει αναδείξει πλήθος πρωταθλητών.

- **Στην άρση βαρών**, ενισχύσαμε το Πανευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Άρσης Βαρών 2002, που πραγματοποιήθηκε στην Αττάλεια της Τουρκίας με τη συμμετοχή πολλών κορυφαίων αθλητών.

- **Στο βόλεϊ**, ενισχύσαμε μία ακριτική Ελληνική ομάδα, τον Αθλητικό Όμιλο Ορεστιάδας, με πολλές διακρίσεις στο άθλημα.

- **Στο μπάσκετ**, ενισχύσαμε δύο ιστορικούς συλλόγους, τον Αθλητικό Όμιλο Νήαρ Ηστ Κιαισαρινής, σωματείο που ιδρύθηκε από πρόσφυγες της Μικράς Ασίας και τον Αθλητικό Όμιλο Παγκρατίου, που ιδρύθηκε πριν από 72 χρόνια και γνώρισε πολλαπλές διακρίσεις στο χώρο της καλαθοσφαίρισης.

- **Στο ποδόσφαιρο**, η Τράπεζα συνέχισε την ενίσχυση της επαρχιακής ποδοσφαιρικής ομάδας της Scoda - Ξάνθης, που δραστηριοποιείται στην ακριτική Θράκη.

- **Στο χώρο των θαλασσιών αθλημάτων**, ενισχύθηκαν ο Ιστιοπλοϊκός Όμιλος Πειραιά, ο Π.Ο.Ι.Α.Θ. και αθλητές άλλων συλλόγων που αγωνίζονται με τα χρώματα της Εμπορικής Τράπεζας.

- Η Τράπεζα ανέλαβε την χρηματοδότηση του 20ού «**Σπάρταθλον**», ενός αθλητικού γεγονότος που πραγματοποιήθηκε με την συμμετοχή 36 χωρών και 2249 αθλητών, προάγοντας την αναγέννηση του Ολυμπιακού Πνεύματος και του αθλητικού ιδεώδους.

Αιμοδοσία

Όπως κάθε χρόνο έτσι και το 2002, η Τράπεζα διοργάνωσε τακτικές και έκτακτες αιμοδοσίες, σε συνεργασία με δημόσια Νοσοκομεία. Οι εργαζόμενοι της Τράπεζας, δίνοντας το στίγμα της δικής τους κοινωνικής αλληλεγγύης, ανταποκρίθηκαν προσφέροντας 920 μονάδες αίματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ: ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΜΟΝΑΔΩΝ ΑΙΜΑΤΟΣ

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΝΑΔΩΝ
1998	987
1999	788
2000	1139
2001	1047
2002	920

Στηρίζουμε τους νέους

Πρακτική άσκηση φοιτητών

Αναγνωρίζουμε την ανάγκη να στηρίζονται και να ενθαρρύνονται οι νέοι μας. Αξιολογούμε ως πολύ σημαντική για τους νέους μας τη δυνατότητα να συνδέουν την εκπαίδευση με την παραγωγική διαδικασία και να αποκτούν πρακτική εμπειρία σε μια οργανωμένη επιχείρηση. Για το λόγο αυτό, δώσαμε την ευκαιρία συνολικά σε 412 φοιτητές/τριες να αποκτήσουν πρακτική εργασιακή εμπειρία στα Καταστήματα και τις επιτελικές μονάδες της Τράπεζας, μέσω δύο προγραμμάτων:

- Του προγράμματος πρακτικής άσκησης φοιτητών Οικονομικών Πανεπιστημίων, σε 393 φοιτητές/τριες, με κόστος για την Τράπεζα 408.884,07 ευρώ.
- Του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑ-ΕΚ) του Υπουργείου Παιδείας, σε 19 φοιτητές/τριες.

Υποτροφίες σε αριστούχους φοιτητές

Από το 1992 η Τράπεζα συμμετέχει στο Πρόγραμμα Υποτροφιών του Τμήματος Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Πειραιώς, καλύπτοντας κάθε χρόνο τη δαπάνη χορήγησης 5 υποτροφιών σε αριστούχους φοιτητές. Κατά το 2002, η Τράπεζα ενέκρινε την χορήγηση των 5 υποτροφιών για το ακαδημαϊκό έτος 2000-2001, συνολικού κόστους 7.350,00 Ευρώ.

Απασχόληση αλλοδαπών φοιτητών

Στο πλαίσιο των Διεθνών Προγραμμάτων Ανταλλαγής Φοιτητών της Διεθνούς Ένωσης Φοιτητών Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (AIESEC), απασχολήθηκαν κατά τους θερινούς μήνες του έτους 2002 σε Διευθύνσεις της Τράπεζάς μας 10 αλλοδαποί φοιτητές, με σκοπό να αποκτήσουν πραγματική εργασιακή εμπειρία στο περιβάλλον της Τράπεζας.

Το κόστος για την Τράπεζα ανήλθε σε 8.500 Ευρώ.

